

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 2

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 14 d. sausio (January), 1926 m.

KAINA 5 CENTAI Vol. XII.

GEN. NAGEVIČIUS IR PULK. INGILEVIČIUS APLANKE ESTONIJA

Tarptautiniai traukiniai eis per Lietuvą. Derybos su Latvija užbaigta. Pavandeniai Europoje apšėdo. Mussolini kritikuoja Ameriką. Meksikonai užmušė 50 žmonių. Briandas turi didumą balsų. Varšuva ieško daugiau dolerių. Drusai pradeda nesutikti. Grekų diktatorius nesilaiko savo šalies konstitucijos.

GRIZO IŠ ESTONIJOS GEN. NAGEVIČIUS IR PULK. INGILEVIČIUS
Gruodžio 16 d. grįžo iš Estijos generolas Nagevičius ir pulk. Ingilevičius, dalyvavę naujos estų karo ligoninės atidarymo iškilnėse.

Generolas Nagevičius budamas Taline apsilankė pas valstybės galvą, parlamento pirmininką, estų krašto apsaugos ministrą gen. Sootsą, viceministrą gen. Iliją ir kariuomenės štabo viršininką gen. Torvandą. Krašto apsaugos ministras, viceministras ir štabo viršininkas gen. Nagevičių revizitavo.

Be to, gen. Nagevičius uždėjo vainiką ant paminklo karysams. Uždėjimo ceremonijai vyko labai iškilmingai. Kapinėse buvo išrikiuota garbės sargyba.

Lietuvos kariuomenės senjūnų taryba įgaliavo gen. Nagevičių revizituoti estų kariuomenę, kurie pernai lankėsi Lietuvoje. Estų kariuomenės centralinio klubo valdyba svečiams suruošė vaišes, kuriose buvo jautienos daug širdingumo. Karo gydytojai svečiams pagerbė suruošė puotą, kurioje dalyvavo vyriausioji estų karo vadovybė, taip pat žymiausi estų profesoriai, kaip prof. Puusepas, prof. Poldrockas ir kiti. Ta proga gen. Nagevičius turėjo pasitarimą su estų ir latvių karo sanitarijos viršininkais.

Grįžtant gen. Nagevičių ir pulk. Ingilevičių stotin kariuomenės štabo viršininkas, kuris lankėsi centralinio kariuomenės klubo valdyba ir daug atskirų kariuomenės bei karo gydytojų.

Gen. Nagevičius grįždamas į Kauną sustojo Rygoje, kur tarp kitą ko lankėsi pas Latvijos vyriausią kariuomenės vadą, jo štabo ir generalio štabo viršininką. Susipažino taip pat su Latvijos karo sanitarijos padėtimi. Rasta daug naudingų naujoviškumų, kurie pritaikinti ir mūsų karo sanitarijai. Be to, Rygoje budamas gen. Nagevičius apsilankė pas Suomijos karo attachė, kai po Suomijos Baltosios Rėžės ordeno kavaliereus.

PASIRINKO NE VARŠUVĄ, BET KAUNĄ SU RYGA

Maskva, 14. XII. (Elta). Spaudos žiniomis tarptautinė geležinkelio konferencijoje tiesioginiam susisiekimui tarp vakarų Europos ir

tolimųjų rytų įvest vyriausia susistiekimo kryptis nustatyta per Rygą ir Kauną. Lietuvos atstovas inžinierius Liandsbergis oficialiai pranešė, kad Lietuvos ribose muitų ir pasų formalumai dabar jau atliekami pačiam traukiniui ir kad ateity numatoma įvest tokia tvarka, kuria tranzitiniai keleiviai per Lietuvą galės gauti pasų vizas Maskvos, Rygos ir Berlyno stotyse, kreipdamiesi į oficialinį Lietuvos atstovą.

DERYBOS SU LATVIJA LAIKINAI PABAIGTOS

Ryga, 15. XII. (Elta). Gruodžio 14 d. įvyko paskutinis Lietuvos ir Latvijos delegacijų posėdis. Posėdyje priimta susitarimas dėl prijungiamųjų prie ekonominės sutarties privilegijuotų prekių sąrašų, kurie artimiausiu laiku bus sudaryti smulkiau. Tam tikslui delegacijos nutarė iki sausio mėn. vidurio derybas pertraukti, deklarudamos tuo pat metu savo vyriausybės vardu, kad abi vyriausybės iki galutinio sutarties sudarymo taikins tarpusavio prekybos sastykiuose minimalinių muitų tarifus.

Be to, į atitinkamą Latvijos delegacijos pareiškimą Lietuvos delegacija pranešė, kad įstatymas apie sveltinšalių žemės nuosavybių likvidavimą Lietuvoje dar neįsigalėjo, ir patikrino Lietuvos delegacijos pasiryžimą surast patenkinamą klausimo išsprendimą apie Latvijos piliiečių nuosavybių padėtį Lietuvoje ir Lietuvos piliiečių—Latvijoje.

Atitinkamus dokumentus pasirašė Lietuvos delegacijos pirmininkas d-ras J. Purickis ir Latvijos delegacijos pirmininkas K. Ulmanis. ("Lietuva")

NAUJAS POLITISKAS SKANDALAS

Budapešt, Veng. Vengrijos valdžia oficialiai paskelbė žinią apie susektą suokalbį padirbinėt Francijos pinigų ir išsklaidyt juos po visas pasaulio šalis. Tame reikale įpainiotos žymios ir aukšto stovio ypatos. Kunigaikštis Windisch-Graetz ir policijos viršininkas Dr. Von Nadossy kaipo labiau siai kalti, tapo areštuoti. Sekantis areštas bus buvusio premiero grafo Teleki, pirmininko Geografijos Instituto, kuriame rado atspaus-

Trylika moterų teis Antaną Kaspar ir Edvardą Frantą, Los Angeles, Cal., kurie kaltinami nužudyme policijanto Los Angeles'e, kuris juos vijos, papildžius jiems vagystę.

dintus 30,000,000,000 vertės 1000 frankinių blankų su valdžios antspaudomis. Francija griežtai pareikalavo paaiškinimo ir nubaudimo pinigų padirbėjų. Visi apkaltinti priklauso Vengrijos fašistų partijai.

SKANDALAS LIEČIA KUNIGAİKŠTĮ ALBERTA

Budapešt, Veng. Iškilęs viršum Vengrijos fašistų sumanymas padirbinėt Francijos pinigų, palietę Hapsburgų šeimos nari, kunigaikštį Albertą. Jis bando su pagelba fašistų užimt Vengrijos sostą.

TURTAI KONFISKUOTI

Budapešt, Veng. Valdžia konfiskavo turtą areštuotų kun. Windisch-Graetz ir Dr. Nadossy. Windisch-Graetz'o piliis, 17 simtmetyje priklausė Rakoczy, atsižymėjusiam įkurėjui revoliucijos prieš Hapsburgus.

NESUTIKIMAI KONGRESE

Washington. Kongreso atstovai negali susitaikyti dėl daugelio dalykų. Nesutikimai kilo tarpe demokratų ir republikonų atstovų iš priešasties perkartinėjimo tarifų.

PADAVĖ SKAITLIJŲ IŠLAIDU

Washington. Prezidentas Coolidge padavė kongresui dėl patvirtinimo \$50,000 surašą išlaidų, atstovavimo Suv. Valstijų Tautų Lygos businčioje konferencijoje.

LAI DOTUVĖS KARALIE NĖS MARGARITOS

Roma, It. Specialiu traukiniu pargabentas kunas vėlionės karalienės Margaritos iškilmingai palaidotas

Pantheono grabavietėje šalia karaliaus Humberto. Laidotuvėse paskui grabąėjo vienatinis vėlionės sunus, karalius Viktoras Emmanuilius, jį sekė giminės šeimos Savoy, premieras Mussolini, svetimų šalių atstovai, aukščiausio teismo teisėjai, 300 franciškų minyčių ir didelė minia apgailestaujančių labdariną ir pavyzdingo gyvenimo karalienę. Laikė savo gyvenimo vėlionė parašė keletą knygų.

TYRINĖJIMAI PASKENDIMO SUBMARINO S-51

Washington. Tyrinėjamai laivo City of Rome paskendimo submarino S-51, nurodė kaltę laivo valdybos, nes, švieša nuo submarino buvo matoma keliom minutėm prieš atsitikimą nelaimės. Laivo kompanija ir valdyba bus patraukta atsakomybėn.

NAUJOS MEKSIKOS TEISĖS

Naujos Meksikos žemės ir petrolėjaus teisės, išskiriančios svetimtaučių naudojimą tų turtų stačiai liečia Suv. Valstijas, nes daug amerikiečių turi įdėję ten savo kapitalą. Suv. Valstijų valdžia pareiškė Meksikai savo nepatenkinimą.

CARISTŲ ŠPIEGAS NUTEISTAS MIRT

Maskva, sausio 10.—Provincialis teismas nuteisė Aleksandrą Nikuliną mirt. Jisai buvęs caristų valdžios špiegu ir jo pasidarbavimu daugiau 200 revoliucionierių buvo susekta ir nuteisti. Sovietų valdžia nori atsisteist su tais, kurie buvo nusistatę prieš juos, ir veik nė viena diena praeina be saul-

jo susekimo. Daug idomumo sukėlė Marija Serebriakova, kuri špiegavo per 25 metus, ir nuvarė daugiau revoliucionierių pražutin, negu bile kita ypata. Bet atsižiurint į tai, kad ji turi 70 metų ir yra visai akla, jai turbūt parodysi pasigailėjimo.

RUSAI KELIAUS ISTIRT NIKOLO ŽEMES

Leningrad, sausio 7.—Zinios praneša, kad rusų ekspedicija rengiasi keliauti ant salos Nikolo, 900 mylių į pietus nuo poliaus. Toji sala buvo atrasta 1913 mete; jos atradėjas Vilkinski pakrikštijo ją caro vardu. Bolševikai užėmė Rusiją pakrikštijo ir tą jiems nežinomą salą Lenino vardu. Dabar rengiama ekspedicija žada salą istirt ir padaryt iš jos kokią galima bus naudą.

GREKIJA SKOLINGA S. VALSTIJOMS, O S. V. SKOLINGOS GREKIJAI

Washington, sausio 11.—Čia besiderėdama Grekų komisija skolų mokėjimui, pareiškė, kad jie S. V. skolą pradės mokėt, bet Amerika turi savo išpildyt ir pilną paskolą jiems atiduot. Darnodė, kad jiems buvo skirta paskola 40 milijonų, o gavo tik 15 milijonų. Tai Washingtono oficialai pradėjo apėcupinėt kame reikalas.

FRANCUZIJOS NAUJAS AMBASADORIUS

Šiomis dienomis atkeliauja į Ameriką naujas Francuzijos ambasadorius Henry Berenger, kuris apleidžia Francuziją 6 dieną sausio. Naujas ambasadorius tikisi, kad pasiseks galutinai su Amerika sudaryt išlygas skolų išmokėjimo.

MAKSIM GORKIS GRĮŽTA PRIE TIKĖJIMO

Paryžius, sausio 11.—New York Times korespondentas praneša, kad Maksimas Gorkis, buvęs bolševikų rėmėju iš pradžių, bet pamatęs kas tai yra bolševikija, išsikraustė gyventi Italiją. Neseniai gimė jo šeimoje kukdikis, del kurio pakrikštymo pasikvietė popą iš Paryžiaus. Su popu išsikalbėjo, kad bolševikai gyvena ne Rusijai, bet sau ir baigia savo melų aruodus.

DRUSAI PRADEDA NESUTIKT

Beirut, Syrija, sausio 7.—Jebel drusų susirinkime čionais, daugelis vadų pageidauja greitos taikos su Francija, bet sultonas Pasha el Atrash ir kiti užsispyrė vest toliau kovą. Jėbello ir Hermono drusai pradėda labai nesutikti tarp savęs. Francuzų pulkai atvyko apsaugot Baalbek'sekijos kaimus ir jų gyventojus.

ISPANIJOS KARALIUS GAL ATVYKS Į SUV. VALSTIJAS

Madrid, sausio 11.—Ambasadoriaus Moore pranešimu, Ispanijos karalius Alfonso gal atvažiuos pasisvečiuot Suv. Valstijose, bet nepakol jis apsidirbs su visais problemomis namie.

MEKSIKOS BANDITAI NUŽUDE 50 PASAZIERŲ TRAUKINY

Mexico City, sausio 11.—Dvidešimts apsiginklavusių banditų užpuolė traukinį arti Yurecuaro, išžudė visus meksikonus pasażierius ir uždegė vagonus. Jie nelietė svetimtaučių važivasių tame traukiny. Kareivių pulkai ieško jų po visą tą apieilinkę. Banditai, pavogę 300,000 pesų nukeliavo lokomotivu. Sprendžiama, kad banditų buta revoliucionierių.

BRIANDAS TIKISI PRITARIMO

Paryžius, sausio 11.—Per ilgą laiką francuzų valdžia jau taposi ir peranda išieties kaip galės surinkti milžiniškas sumas pinigų savo skolų išmokėjimui. Parlamentas susirenka iš naujo sausio 12 dieną ir manoma, kad Briandas naujai pastatytas finansų ministerium, turės ikvaliai parėmėjų

Francijos finansavimą nustatyt. Kaip jam tas pasisek parodysi ateitis.

AUSTRIJOS KARALIAUS NUSIZUDĖ

Vienna, sausio 11.—24 metų karalaitis Aleksandras Lichtenstein nusizudė finansinių trukumų. Lichtenstein yra mažiausia valstija Europoj, 65 ketv. mylių didžio, guli tarp Austrijos ir Šveicarijos. Ji atgavo savo nepriklausomybę 1866 metais.

LENKAI IEŠKO DAUGIAU DOLERIŲ

Varšuva, sausio 11.—Zinios praneša, kad lenkų aušinios bebaigiant smukt, pasilaukė Amerikonų aušinų pastiprinimui Bankrių Trusto Kompanijos New Jerko, ir Amerikalų Tabako Trustą, kurie žiburės aukšino padėtį ir kiek galėdami ji pastiprinti. Užtai lenkai paves tabakmonopolij amerikiečiams. Tabako monopolijus, sakoma, neša 32 milijonu dolerių metą.

PAVANDENIAI APLEDO EUROPA

Paryžius, sausio 6 ir 7 d. nomis buvo dideliame parajuje nuo patvinimo upės Seine's. Miesto taryba bu laikui tam tikrą posėdį kreiks gelbėt žmones nuo tvinio. Bet pavandenys pėjo savo didžiausią pavojų, blėdies Paryžiuje nepadarė kaip kitose vietose. Vandens pradėjo mažėti ir vėl žmonės jaučiasi normališka.

MUSSOLINI KRITIKUJA AMERIKOS DEMOKRATIJA

Roma, sausio 10.—Italijos premieras Mussolini sa pasikalbėjime su vienu korespondentu, pasake, kad Amerikos demokratija daugiau parodo negu teisingą realiską demokratija. Kad Amerikoje žmonės turtingiau gyvena, tai tik delto kad Amerikoje yra didėgamtos aruodai ir neapribota pramonė tą pirmenybę tai šaliai teikia. Šalis kaip Italija, negali eikvot tiek daug, nes nėra tiek gamtos dovanų.

Zinios iš Lietuvos

Atidaryta Čiurlionies galerija

Nesenai įvyko šios galerijos laikinųjų rumų pašventinimas. Nuo šio mėn. 13 d. galerija atidaryta. Už lankymą suaugusieji moka po 1 litą, mokiniai pusiau pigiau.

Šaulių būrių vadų kursai Klaipėdoje

Nuo lapkričio 15 iki 30 d. Klaipėdoje buvo suruošti šaulių būrių vadams ir šiaip šauliams kursai, tikslu, geriau supažindint juos su karo dalykais. Kursus anksčiau 26 žmonės, jų tarpe ir rinktinės vadas p. Bruveaitis. Kursuose dėsė trys karininkai ir trys puskarininkai, gerų norų vedinį lauk pasiekė, o išleidžiant, parodė daug vaisingumo. Lapkričio 29 d. buvo kursų pabaiga ir šauliški pietūs, kuriuos atsilankė p. krašto gubernatorius su padėjėju, Lietuvos šaulių sąjungos prezidentas ir šaulių sąjungos viršininkas.

Vysk. Valančiaus Liaudies Universiteto centras

Rektorius V. Bičiūnas, vice rektorius dr. Pakštas ir sekretorius studentas Kuodis.

Esperanto kalbos kursai Kauno esperantininkai

teigia paminėtus kursus, kurie vyks II Kauno gimnazijoje. Visas kursas bus baigtas per 24 pamokas. Įmokės už kursą 15 litų. Kursuose dėstomas dalykas bus aiškinamas įvairiomis kalbomis.

Kauno pradžios mokykla

Kauno miesto savivaldybė žaloja 50 pradžios mokyklų, kurių didžiūma atstatyti. Visose mokyklose mokosi 5,300 mokinių, iš jų 1,574 berniukai ir 2,726 mergaitės.

Tikrina stočių vardus

Svietimo ministerijos terminologijos komisija pradėjo svarstyti geležinkelio stoties vardus ir stočių pavadinimus.

Laivų judėjimas Klaipėdos uoste

Per lapkričio mėn. į Klaipėdos uostą įplaukė 45 laivai 53,105 kub. metrų talpos ir išplaukė 45 laivai 15,15 kub. metrų talpos. Daugiausia išežta akmeninės anglies, geležies, o išvežta: celulozos, linų sėmenų ir linų pluošto.

Dovanos už geriausius raštus apie alkoholį

Lietuvos Katalikų Blaivybės draugija pažadėjo studentams 12 premijų po 300 litų už geriausius raštus apie alkoholizmą ir kovą su juo.

Rasta dokumentas apie Vytauto bažnyčią

Rasta naujas istoriškas dokumentas apie kalbama bažnyčią, kuri yra Kaune. Pasirodo, Vytautas pastatęs ją atminimui galutinai su Jogaila susitarimo, ku-

riuo einant Lietuva tapo visiškai nepriklausoma Vytauto valdžioje. Dokumentas tiktas manoma išskirti marmurinę lentą ir iškalbinti ją bažnyčioje.

Apiplėšė komiso daiktų sandėlių

Kaune, Laisvės alejoj gr. 8 d. naktį apiplėšta Vaitkevičiaus paminėtų daiktų sandėlis. Išvogta briliantų apie 50,000 litų vertės.

Ukmergėje suėmė komunistus

Politinė policija suėmė čia kelis asmenis, kurie priklausė komunistų organizacijai ir platino komunistinius atsišaukimus.

Pavogė daug akcijų

Traukinys pakeliui į Kauną iš Estijos piliečio Hoffo pavogta 150,000 litų vertės akcijų. Už suėmimą arba nurodymą vagies skiriama dovana 5,000 svarų sterlingų.

Daug snigo Klaipėdoje

Gruodžio 13 d. ir naktį 14 d. Klaipėdoj labai daug prišnigo. Tuo laiku Kaune ir kitose vietose visai mažai rodėsi sniegas.

Lietuvos bažnytinės provincijos sudarymas

Gruodžio 13 dieną atvyko Kauną tituliaris arcivyskupas Matulevičius. Stoty jį sutiko užsienio reikalų ministras ir kiti valdžios atstovai. Arcivyskupas yra popiežiaus įgaliojimas Lietuvos bažnytinės provincijos sudarymo klausimui. Iki šiol Lietuvos bažnytinis sutvarkymas buvo toks: Žemaitijai vyskupas priklausė Mogleio arcivyskupijai, Seinų—Varšavos, Vilniaus vyskupijos dalis visai atskirta, o Klaipėdos—Varmijai. Sudarius bažnytinę provinciją, visi šie nenormalumai bus pašalinti.

Finansinės įstaigos

Dabar Lietuvoje veikia 9 akciniai bankai, 22 savitarpio kredito draugijos, 3 bankiniai namai, 1 bankinė kontora ir 2 kooperacijos bankai.

Vadovėliai nemokamai

Universiteto Botanikos sodnas išleido kelis vadovėlius kai kuriems augalams auginti, kaip: "Ramunėliai ir pipirmėtės" ir "Garstyčių auginimas." vadovėliai dalinami nemokamai, baltosios garstyčios taip pat. Provincijoj gyvenę gali knygutes išsirašyti, atsiuntę tam reikalui pašto ženklų už 15 centų Universiteto, Botanikos Sodo vedėjui, Kaune.

Mergaičių ruošos mokykla Rietave

Nesenai čia pradėjo veikt kalbamoji mokykla. Mokinių yra nemaža. Pragyvenimas prie mokyklos įsteigiamam bendrabuty kainuoja 60 litų mėnesy.

DRABNOS ŽINIOS

— Seimas priėmė valstybės biudžetą 240,000,000 lit. sumoje.

— Žemaitijoj septynerių metų vaikas, išžiūrėjęs, kaip motina pjovė ir mėsinėjo avi, kartą pasilikęs vienas namie, papjovė ir išmėsinėjo savo vienerių metų broliuką.

— Bolševikų komisaras Čičerinas, grįždamas iš užsienio, visą parą viešėdamas Kaune, tarėsi su Lietuvos vyriausybe. Kokiais klausimais tarėsi, laikraščiai tyli.

— Kauno kalėjimo aną mėną sukilimo dalyvis Baueris, už šaudymą iš kalėjimo langų, tapo pasmerkta myriop.

— Panevėžy iš gruodžio 13—14 d. naktį rasta nužudyta 62 metų našlė M. Paškovičė. Žmogžudžio įeita per 4 užrakintas duris. Sąryšis su tuo suimtas vietos policijos nuovados viršininkas.

— Šilutėj (Klaipėdos krašte) gruodžio 16 d. vidurdieny, Kaštanų alejoj 6 metų vaikas radęs patvory sniege naujai pagimdytą kudiškį užsidėjo ant rogučių vežt. Eidami valdininkai pamatė ir kudiškį gyvą nugabeno apskrities ligoninėn.

— Šiaulių I nuovados pol. viršininkas Bielskis už žmonių mušimą tapo patrauktas atsakomybėn. Dalykas pasiekė net p. ministerio nervus ir valstybės gėnė rankas... Po 4 mėn. paaiškėjo, kad Bielskis neturintis policijos pareigoms. Teisybė nors ir negreit, tik po keturių mėnesių gavo viršų.

— Šakių taikos teisėjas lapkričio 28 d. nubaudė Šakių "Žiburio" inspektorių, Ganą už įžeidimą pašto įstaigos vienos valdininkės jai tarnybos pareigas einant... viena para arešto.

— Antrojo Lietuvos Seimo darbo kuopos kandidatai byla busianti nagrinėjama kariuomenės teismo 1926 m. kovo mėnesio pabaigėj.

— Rokiškų susipykę tarp savęs du policistai vienas kitą nušovė. Matydamas nušovusis savo draugą negyva, pats nusišovė. Tai kam vartojami už žmonių pinigų pirkti šoviniai!

— Krakių gyventojas J. Šeiniuskas pasivėlinęs į Dotnavos stoty traukinį pasileido eit pėkščias į Kedainius. Einant jam geležinkelio atbėgo greitis traukinys ir vietoje jį užmušė.

— Už tėvo nužudymą Panemunės žudikų Petro Gužio ir Dziatkauškio pasmerktų myriop, Vyriausiasis Tribunolas pasmerkė patvirtino ir jiedu taps nužudyti. (Iš "Š. B.")

Pajevony, Vilkaviškio apskrities

Nudžiugo Pajevonio apylinkės gyventojai, sužinoję iš laikraščių apie taisyama žvyruotų kelių nu Virbalio link Vištyčio ir Pajevonio. Dabar, pabūrus keliam šis kraštas esti visai atskirtas nuo miesto. Ypatinai žmogui susirgus jokios pagalbos nėra. Gruodžio pradžioje Pajevoniškių kaime, Pajevonių parapijos, susirgo K.

šeimyna difteritu. Tokiu būdu keliu 12-14 kilometrų gydytojo nebuvo galima parvežti, ir pasimirė motina su trimis paaugusiais vaikučiais. Butų labai reikalinga apsigyvent daktarui Pajevonyj ar Gražiškuose, nes daug žmonių mirštą be jokios pagalbos. Ilgus metus čia buvo pragarsėjęs ligoninis begydydamas paprastas žmogelis Oberaitis, bet ir tas jau pasimirė. (Iš "L.")

Okupantai vėl kamuoja gyventojus

Prie demarkacijos linijos lenkai stiprina tiek viešąją, tiek ir slaptąją policiją. Lietuvių namams policininkai neduoda ramumo, lankydami po kelis kartus per dieną. Vilniaus lenkų spauda, šitam policijos koncentravimui pridengti, pradėjo rašyti nesąmoningiausius prasimanymus apie tariamuosius "Geležinio Vilko" pasiruošimus, pult lenkus. Iš patikimų šaltinių aiškėja, kad lenkų spauda skleidžia visus šituos plūdus prieš Lietuvą Varšuvos valdžiai paliepus, tikslu parodyti lietuvių netaikingumą posėdžiaujant Tautų Sąjungos tarybai. ("T.")

Įvairios Žinios

Tvano nuostoliai

Paryžius, Fr. Vanduo upės Seine ne tikėtai ėmė sekt. Upė Marne taipgi nusekė. Tvanas padarė didelių nuostolius. Namai ir keliai nuplauti, tiltai sulaužyti, užsėti kviečiais laukai sugadinti. Abelnos biėdies skaitliuojama ant \$17,500,000.

Karalienės Aleksandros atminčiai

London, Ang. \$50,000 fundą renka atminčiai mirusios karalienės Aleksandros. P pinigai bus panaudoti karalienės Viktorijos ligonių prižiūrėtojų institutui.

Ilgaplaukė areštuota

Paryžius, Fr. Policistas pamatęs ant gatvės moterį su ilgai plaukais, areštavo ją. Policijoj išleido areštuotos plaukus ir rado plaukuose paslėptus kelius vamzdžius heroino ir narkotikų adata.

Nuotaka su šunim

London, Ang. Nepaprastą reginį padarė tula panelė Barbara Hill, eidama į šliubą su šuniuku rankose. Prie altoriaus nuotaka padavė šuniuką savo priemergei, o pasibaigus ceremonijai, nešė šunį atgal.

Vokietija bando atgauti Alzaciją

Paryžius, Fr. Francijos valdžia nusistebėjo išgirdus, kad vokiečiai įsteigė Alzacijoj laikraštį, idant palaikytų šaly vokiečių dvasią. Didesnė pusė Alzacijos gyventojų yra vokiečiai.

Mussolini priešingas masonams

Roma, Italijoje. Premieras Mussolini pareiškė, kad visi karo, laivyno ir oro lai-

vyvo oficerai ir kareiviai taipgi ir privatiškai valdininkai priklausanti prie masonių ir kitų slaptų organizacijų bus nuo 10 vasario sulygnaujami istatymų iš tarnystės pašalininti.

Choleros tyrinėtojas mirė

Paryžius, Fr. Gauta žinia iš Indijos, kad apsigyvenęs ten Dr. Ernest Desnos Medicinos Akademijos naris, mirė nuo choleros. Dr. Desnos per paskutinius kelis mėnesius tyrinėjo tą ligą.

Greitasis pasažierinis orlaivis

Paryžius, Fr. Orlaivis su aštuoniais pasažieriais atlėkė iš Paryžiaus į Rotterdamą į vieną valandą ir 55 minutes laiko. Pirmu kart orlaivis lėkė su tokiu smarkumu, padengiant apie 126 mylias per valandą.

Sovietų laivo krata

London, Ang. Rusijos laivas Ilitch atsilankęs į Millwall tapo krėstas per Scotland Yard detektivus, kurių pareiga turėt akį ant visų ateinančių į Angliją svetimsalių laivų. Gandas pasplydo, jog Sovietai ketina iš naujo pradėt Anglijoj komunistų propagandą. Ant laivo Ilitch nieko nerado.

Bankierius—pinigų dirbėjas

Lisbon, Port. Portugalijos Banko Oporto skyriaus direktorius tapo areštuotas, kaltinamas pinigų padirbiu suokalbyje. Pereitą gruodžio mėnesį policija sulaukė padirbtus parašus pinigų ir kitokių svarbių popierių.

Mergaitės valgo daugiau už vaikus

London, Ang. Profesorius J. A. Hadfield ir kiti gydytojai patyrė, kad vaikai valgo daugiau už suaugusius. Mergaitės valgo daugiau už vaikus. 16-ka metų vaikai reikalauja maisto tiek kiek suaugęs darbininkas. Daugiausia suvalgo mergaitės nuo 11 iki 13 metų.

Areštavo metropolitą

Maskva, Rusijoj. Metropolitas P. Krutitsky, kuris užėmė vietą mirusio Tihono kaip galva rusų stačiatikių tikybos, tapo areštuotas ir kaltinamas organizavime juodojo šimto su tikslu pakelt Rusijoj revoliuciją.

Kardinolas Mercier silpnėja

Brussels, Belg. Kardinolas Mercier perėjęs sunkią operaciją žymėj silpnėja. Gydytojai nustojo vilties už laikyti jo nykstančią gyvybę. Kardinolas priėmė paskutinius sakramentus ir prisirošė prie ateinančios mirties.

Atsargus burmistras

Rosdorf, Vok. Burmistras šio miestelio davė leidimą čiužinėti ant užšalusio miesto prudo, tačiau, kad ledui ir lužus nebut paskendimo, burmistras pasirupino iš prudo vandenį ištraukti.

Žudo krikščionius

London, Ang. Gauta žinia, kad Drusų sukilėliai užpuolė kaimą Roshaye, sudegino

SUGRAŽINKIT LINKSMAS DIENAS.

SUGRAŽINK ATGAL DRAUGISKUMA, MEILE, DAINAS, MUZIKĄ IR SOKIUS, TŲ LINKSMŲ DIENŲ, KURIOS JAU PRAEJO...

Išsigyk Grafonolą, kuris palinksins jus namus. Lietuviški Rekordai, padaryti Lietuviškų artistų: dainos, monologai ir muzika. Musų krautuvėje randsi didelį pasirinkimą Rekordų ir mašinių. Iš kitų vietų lietuviai norinti išsigyt Grafonolą, arba lietuviškų rekordų, rašykite mums, reikalaudami katalogo, pridedant savo adresą ir už 2 centų stampą, adresuojant:

M. PALTANAVIČIA
14 VERNON STREET,
WORCESTER, MASS.

dvi krikščionių bažnyčias ir beveik visus kaimo namus ir užmušė šimtą krikščionių gyventojų.

Nauja Rusijos bažnyčios valdyba

Maskva, Rusijoj. Laikraščiai paskelbė, kad grupė Maskvos vyskupų nutarė įsteigt aukščiausią bažnyčios valdybą ir paskirt naują bažnyčios vadą, vieton areštuoto P. Krutitsky. Nauja valdyba buk nieko bendro su gyvuojančia Sovietų valdžia neturi. Rusijos stačiatikiai nori įsteigt ryšius su graikų patriarkais rytuose.

NAUJAS VEIKALAS

Ką-tik išėjo iš spaudos J. Naruševičiaus vienaveiksmė farsa "PO APGARŠINIMUL". Veikalas yra lengvas perstatymui, nereikalauja brangių scenerijų, ar kostiumų, bet yra begalo juokingas, turintis daug komiškių situacijų, ir tikrai patiks lietuviškai publikai. Veikale dalyvauja 4 vyrai ir 3 moteris. Draugijos, pirkit dabar ir mokinkitės perstatymui ant rudens. Mėgstanti skaityt juokingus dalykus, pasipirkite kopiją ir įpokitės skaitydami. Veikalo "PO APGARŠINIMUL" kaina 30c. knygelė.

Amerikos Lietuvis,

14 Vernon Street, Worcester, Mass.

DR. FR. PUSKUNIGIS

38 Providence St. Worcester, Mass. (Priešais Lietuvių Sv. Kazimiero bažnyčią)
Tel. Park 8608
Priėmimo valandos: 2 iki 4 popiet 6 iki 8 vakare

DYKAI NUO PATRUKIMO KENČIANTIEMS.

Nedėvėk diržo—išvengk pavojingų operacijų.

STUARTO LIMPANČIOS PLAPAO PADUSKAITES yra skirtingos nuo paršimo diržo, jos yra išaukštinės gyduolės, limpančios prie kuno ir duodančios sustiprinimą toms kuno dalims, kurioms reikalinga. Neturi jokių šniurų ne sprengdžių. Nenuslenka ir neatsiremia į kaulus. Tūkstančiai šiomis paduskaitemis gydosį namie, nesutrukdami nuo darbo ir daugelis praneša, jogei šitokiu būdu išsigydo. Minkštos kaip mošastas — lengva pridėt—nebrangios. Už jas gautas auksinis medalis Romoje, Grand Prix medalis Paryžiuje ir garbingas paminėjimas Panamos ekspozicijoje, San Francisco. Proceas atsitaisymo yra natūralis ir daugiau nereikia dėvėt diržų. Mes prirodysim tai pasidusdami jum Plapao išbandymui visiškai DYKAI. Nesiusk pinigų, tik parašyk mums.

Plapao Laporatories,
3057 Stuart's Bldg. St. Louis, Mo.

"Skrom," P. Lipneviciaus išrasta gyduolė dar esant jam lietuvoje. NEPASIDUOKITE REUMATIZMUI!!!

Reumatizmas dabar labiausiai žmogui įkriėja, kada oras nuolat mainosi. Bet nepasiduokite! Gyduolės "Skrom" yra pagydę daugelį žmonių, kuriems pinigų ir laiko sutalpinio. Šimtai žmonių pasigėlobėjo vartodami "Skrom". Jų pavardes ir adresus mes jums pristigsime del persitikrinimo. Jeigu jus sergate reumatizma, nepasiduokite. Rašykite pas mus, mes pristigsime šią stebuklingą gyduolę. Nelaik ir nekentėk be reikalo. Bonkutė "Skrom" 1 dol., su pristatymu \$1.25.

M. Paltanavičia,
14 Vernon St., Worcester, Mass.

DR. TESSMER, Dentistas

306 MAIN STREET,
Worcester, Mass.
(virš Iver Johnson krautuvės)
SUTEIKIA SAZINISKĄ PATARNAVIMĄ LIETUVIAMS!
Tel. Park 3316.

NAUJAS ĮSRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOČIŠTIS? Gydo, Reumatizma, Rinku, Kojų, Nagų, akimėklis, Sali, Rankų, Kojų, tirpima, Dusulį, Galbos silpnėjimą, ir teip vokiškus skausmus (tik ne rohas). Tūkstančiai žmonių yra išgydyti o milijonai dar nežino apie tai. Deksnio Galinga Močistis yra tik verta aukso, kiek ji pati verta šio naujo gydymo. Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centų extra už persiuntimą. Klauskite pas aptiekos tep DEKSNIS NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 332
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Ar turite KOSULYS?

Kodel nepamėginti

Severa's Cough Balsam.

Gera, saugi ir patikėtina gyduolė nuo kosulys.

Kaina 25 ir 50 centai.

Nuo persalimo nėra nieko geresnio, kaip Severa's Cold and Grip Tablets.

Kaina 30 centai.

Tos dvi gyduolės yra geriausiai dėl kosulio, persalimo ir užkimimo.

Pirmiausiai kreipkitės aptieką.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Puikių plaukai turėtų būti kiekvienos moteris pasididvimo turta, bet pleiskanos ir naikinimo darbas čia ranka rankon.

Ruffles

Jūs pleiskanų mirtingųjų priešu. Priežiurkit gerai savo plaukus ir galvos odą pirm, negu tie paslėptingi pavartai pakirs plaukų šaknis, apdengs jus galvos odą nešvariomis baltomis lupimomis, kas bus prieštastimi jusų plaukų silkinimo.

Pirkite bonka Ruffles už 65c pas savo vaistinėną siūdien, arba tiesiog per į kna iš laboratorijos F. AD. RICHTER & CO. 65c pas Berry & South 5th St. Brooklyn, N. Y.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

M. PALTANAVICIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States \$2.50
In Foreign Countries \$3.00
Single copies ..... 5 cents.
Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas per

M. PALTANAVICIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose \$2.50
Kitose valstybėse \$3.00
Pavieniai egzemplioriai ..... 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš augšto.

Entered as Second Class matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

RUSIJA AR LENKIJA?

Rusija, norėdama nustatyti savo santykius su didžiomis vakarų valstybėmis, lig šiol turėdama reikalo su kiekviena jų atskirai, arba su keliomis atskiroms grupėms. Dabar, pasirašius Londono—Lokarno sutartį, padėtis visai pasikeitė; dabar Rusija turi reikalą su visu svarbiausiuoju vakarų valstybių susiburimu. Tas jos padėtį labai pablogina. Derėtis Rusija su kiekviena didžiųjų vakarų valstybių atskirai gali, bet tos derybos apčiuopiamų vaisių duoti negali. Pavyzdžiui, netrukus žada Čičerinas derėtis su anglų užsienio reikalų ministeriu Cemberlenu. Anglams svarbu, kad rusai liautųsi kėlę rytų tautas prieš anglus (kinus, indusus, persus, turkus). Rusams svarbu gauti kokią nors paskolą smilkstanciam šalies ūkiui pataisyti. Bet aišku, kad ir šitos derybos tarp jų pasibaigs tuo pat, kuo ir daugelis pirmiau tokių derybų su rusais pasibaigė: pasiūlymų, gal ir pasižadės kiek, ir išsiskirstys, o išsiskirstys—vienai varys toliau savo darbą rytuose, o kiti dar labiau paslėps savo pinigmaišį nuo Rusijos.

Tuo tarpu kas darosi Rytų Europoje? Yra tikrų žinių, kad lenkai mobilizuoja visas jėgas Pabaltjūry, kad tik paimtų į savo rankas iniciatyvą daryt Rytų Europos saugumo sutartį. Gavę iš anksto sau šalininkų, jie tvirtai jaučiasi derybose su rusais ir galėtų iš jų daugiau sau išsiderėti. Ir kas žino, jei nebus Rusijos pakankamai apsižiūrėta, ar tik Lenkijai tas nepavyks? Estija su Latvija lenkai jau kaip ir turi savo pusę. Kitos dar priėjusios lenkų pastangom ir svyruoja, bet lenkiškosios deivės giesmės gali ir jas pavilioti. Tuomet Rusija būtų nuo visų atskirta, vienui viena pasilikusi, ir nors Rusijos politikai giriasi, kad jie tuojau apsidirbtų su Pabalte ir Lenkija, bet tikrenybeje gali ir ne visai taip išeiti. Mat visai kita yra veikt ir turėt pasisekimo Kinuose, Persijoje, Indijoje ir visai kita—Pabaltjūry ir vakaruose. Ten dar įmanoma propaganda, o čia propaganda be gausaus paremimo raudonuoju (červoncu) visai neveikia (ir net su raudonuoju ir tai mažai teveikia), o jeigu ir priėtų ligi ginkluoto susirėmimo, tai su dabar-

tinu Rusijos ūkiu stoviu ir šalies nusiteikimu vargu bau galima būtų taip lengvai apsidirbt.

Labai darosi įdomu, kas paims iniciatyvą Rytų Europos saugumo sutarties sudaryme ("T.")

Lietuva ir Rytų Prusai

Lietuvos geografiškoji padėtis yra tokia, kad nuo jos kartais gali pareit to ar kito kaimyno likimas. Taip, pavyzdžiui, daug reikšmės šio kaimo ar tokios Lietuvos laikymasis ir elgėsis turi mūsų vakarų kaimynui Rytų Prusams, kurie nors ir yra Vokietijos dalis, bet lenkų pagrobtoju karidoriu yra nuo jos atskirti. Lenkai nuo senai ne kartą mėgino daryt pasiūlymus mums pasidalyt Rytų Prusus tuo būdu, kad jiems atitektų visa Rytų Prusų pietų dalis, kuri yra į pietus nuo geležinkelio Virbalis—Karaliaučius, o mums visa šiaurės dalis nuo to geležinkelio. Net ir dabar lenkai neliauja svaivoje apie tokį pasidalinimą. Jų spauda, politikai, tautiškosios organizacijos tebekalba apie reikalą tvirtai prieit ir Baltijos jurą ties dabartiniuoju Rytų Prusų pajūriu, kurį jie vadiną "karališkųjų prusų pajūriu." Ir tai nėra tuščios kalbos. Lenkai trokšta šią dalyką įvykint ir butinai ji vykinti, kai tik tam susidarys gera proga. O tokia proga gali kartais ir susidaryt, pavyzdžiui, Vokietijai visiškai nusiginklavus, panaikinus ginklų dirbtuves, ukiškai nusmukus, netikėtai įsipainiojus į kokius politinius sunkumus ir tt. Ir tuomet Rytų Prusų klausimas gali umai iškilt visoje platumoje.

Kaip į jį lietuviams nusistatyt žiūrēt? Ar naudinga būtų Lietuvai, kad dingtų Rytų Prusai?

Pagrobūs lenkams "karališkųjų prusų pajūrį," Lietuva būtų lenkų kaip ir apkabinta iš trijų pusių, o ką tas reiškia, kiekvienas lietuvis gali gerai žinot. Dar aršesnėje padėty atsidurtų Rytų Prusai, jei lenkai pasiūlyt jurą per Lietuvą ir juos tvirtai sumtų į savo glėbį. Del to Lietuva šituo atžvilgiu yra Rytų Prusų gamtiška sąjungininkė. Toliau Rytų Prusai yra toliausia ir rytus išsikišusi Vokietijos dalis. Iš tos dalies se-

Laikinis Lietuvių Komitetas Pasaulinės Parodos

Philadelphijoje

Artinasi laikas, kuriame privalome neatsisakyti šiaulyg paskučiausių žinių neabejotinai prasidės Pasaulinė Paroda "Sesqui-Centennial" (Amerikos Suvienytų Valstijų 150 metų Nepriklausomybės paminėjimo) Philadelphijoje.

Philadelphijos kolonijos lietuviai, suprasdami šios parodos reikšmę ir lietuvių tautos dalyvavimo reikalingumą, kaip vietiniai pas kuriuos toji paroda įvyks ir kuriems neatbutinai jos suruošimui teks didžiausioji darbo našta, pasiryžo pirmutinai šiuo svarbiu klausimu atsišaukt į Amerikos visuomenę ir kviest visus, kurių tik širdyje neužgeso Tėvynės meilė neatsisakyti dabar taip gerai progai pasitaikius padėt savo tautai pasirodyt visam pasauliui josios menu, daile, įvairiais išdirbiniais, ir tt.; ir tuomet kelt savo Tėvynės vardą, blaškyt mūsų priešų užtraukiamus ant brangios mūsų šalies tamsumus, o podraug ir Amerikiečio Lietuvio garbę didint ir jo širdyje karštesnę Tėvynės meilę uždegt. Mums regisi, kad vienai Lietuvos vyriausybei dabartiniam laike minėtoji paroda suruošt gal būtų per sunku, ir delei to gal taip ilgai nesigirdi jos nusistatymo šiuo klausimu. Todelei mūsų Amerikos lietuviai, kurie taip daugel prisidėjome prie brangios Tėvynės atgaivinimo, visus jos opiausius reikalus atjausdavome, sulyg galėjimo visuomet gelbėjome savo skaitlingomis aukomis, taip ir dabar

niau eidavo ir dabar turėtų eit didelis ir gyvas prekybos susisiekimas su Rusija. Tas susisiekimas būtų naudingas ir Lietuvai. Lietuva būtų tildas, per kurį eitų didelis judėjimas ir duoty nemaža pajamų. Del to Rytų Prusai yra suinteresuoti, kad Lietuva tiesiau susisiektų su Rusija ir turėtų su ja betarpišką sieną, o tas reiškia, kad Vilniaus susigražinimas Lietuvai yra nevien Lietuvos, bet ir Rytų Prusų interesas. Taigi, Lietuva yra gamtiškas sąjungininkas su Rytų Prusais ir santykiuose su Rusija ir Vilniaus klausimu. Pagaliau, Lietuvos ir Rytų Prusų ukiškas ir kultūriškas bendravimas. Juk tai viskas yra čia pat, po ranka—iš Kauno į Karaliaučius traukiniu viso 5 valandos kelio! Mūsų žmonės ten daug ko gali prisiziūrēt ir pasiskolint, o jų žmonės gali pas mus parduot ir nebrangiai šio to pasipirkt. Gerovė turėtų būti geriausi kaimyniški santykiai! Akykaimi žmonės iš vienos ir iš kitos pusės tatau, rodos, senai matė, bet tarp platesniųjų sluoksnių truko pažinties. Šitas reiktų pašalint. Dabar tarp visų artimųjų valstybių eina gyvas santykių reguliavimas. Reikėtų aiškiai ir galutinai ir mūsų valstybei sureguliuot savo santykius su Rytų Prusais, žinoma tokia dvasia ir prasme, kokia pati gamta abiem pusėm diktuoja. ("T.")

privalone neatsisakyti šiaulyg paskučiausių žinių neabejotinai prasidės Pasaulinė Paroda "Sesqui-Centennial" (Amerikos Suvienytų Valstijų 150 metų Nepriklausomybės paminėjimo) Philadelphijoje.

Philadelphiečiai apsvarstę tai savo mass-mitinge 20-tą dieną Gruodžio, 1925 m., išrinko Laikinąjį Komitetą, kuris ir turi garbės šiuo kreiptis prie Jusų, pranešdamas Jums, Tėvynę mylinčių philadelphiečių pasiryžimus ir nuomonę jų gyvenimui:

1)—Philadelphiečiai griežtai nusistatę už Lietuvių Tautos dalyvavimą Pasaulinėje Parodoje ir remt Lietuvos vyriausybę jei to bus reikalinga;

2)—Jei Lietuvos vyriausybė ir negalės dalyvaut parodoje, vienok Amerikiečiai lietuviai, pasikvietę Lietuvos mėninkus privalėtų dalyvaut;

3)—Kadangi tai visos Tautos reikalas, darbas sunkus, reikalaujamas gana daug išlaidų, jo sekmingumas priklauso nuo visų Amerikos Lietuvių bendradarbiavimo. Taigi sau garbę ir pareigą skaitome šian darban kviest visus be skirtumo partijų ir pažiūrų tautiečius;

4)—Philadelphiečiai, matydami, kad jau ir taip maža laiko tinkamam pasiruošimui beliko, ir kad tolimesnis atidėliojimas nebutų Parodoje dalyvumo kliūtis, bet antra vertus, nenorėdami be susižinojimo su Amerikos Lietuviais ar bent Centralinėmis Organizacijomis imties vadovavimo šiam svarbiame ir sunkiame reikale, išsirikto Laikinį Komitetą, kuris pradėtų susižinojimus ir Parodai pasiruošiamuosius darbus ir kreiptis į visą Amerikos Lietuvių visuomenę, kad:

(a)—Kviest Amerikos Lietuvius prie dalyvumo Parodoje,

(b)—Ir sudaryt nuolatinį Komitetą, kuris tinkamai suruoštų Pasaulinės Parodos Lietuvių Skyrių, o todelei pasiūlyt šiuos budus: (1) nevēliau pabaigos Sausio ar pradžios Vasario mėnesio sušaukt šiuo tikslu konferenciją; (2)—arba esamąjį Laikinąjį Komitetą papildyt naujais Centro Organizacijų atstovais.

Prieš įvykimą mass-mitingo, 19 dieną Gruodžio, 1925 m., Philadelphijon buvo privalėta atvykęs Lietuvos Įgaliotas Ministeris Amerikoje, p. Bizauskas ir nors diplomatinės apystovos vertė Jį grįžt Washingtoną ir neleidto likties rytojaus mass-mitinge dalyvaut, Jis nors privačiai pasiryžo pasidalyt mintimis su dalyviais pasikalbėjime. Organizacijinio Komiteto nariais ir tame pasikalbėjime pareiškė:

1)—Reikalingumą Amerikiečių Lietuvių dalyvavimo Parodoje nors ir Lietuvos Vyriausybė negalėtų oficialiai dalyvaut;

2)—Pasižadėjo skubiai susižinot šiuo reikalu su Lietuvos Vyriausybę;

3)—Jei Lietuvos Vyriausybė negalėtų oficialiai dalyvaut, Jis pareiškė tvirtai savo pasižadėjimą padēt Amerikos Lietuviams ir pasiryžt kad iš Lietuvos būtų atgabenti komplektai eksponatų, kurie buvo Italijos Anglijos ir kitų šalių Parodoje.

Iš pasikalbėjimo su p. Ministeriu matyt buvo Jo didelis noras, kad Lietuvių Tauta dalyvautų Parodoje. Liaudies upas priklausė nuo jos vadovų. Taigi neabejotinai mūsų visuomenę tą patį tars, ką tarsite Jus, Gerbiamieji, Centralinių Organizacijų ir sriovių vadovai, bei laikraščių Redaktoriai ir kiti visuomenės veikėjai. Kadangi kiekviena valanda yra brangi, reikalinga skubiai pradēt darbas nelaukiant iki įvyks konferencija, jeigu ji ir būtų galima, arba susiturēt nuobereikalingu išlaidų, mes prašome Jusų skubiai pareiškēt savo nuomonę, kuria mes vaduotumemes tolimesniuose mūsų žygiuose.

Pasaulinės Parodos Lietuvos Skyriaus Laikinis Komitetas:

Pirmininkas Dr. A. Dambrauskas, Vice-Pirmininkas A. Užumekas, Vice-Pirmininkas Adv. S. Paukštis, Išdirininkas B. Tribulais, Finansų Sekretorius K. Čedėdinas. Nariai: Kun. S. Draugelis, D-rė E. Meldazytė, Z. Jankauskas, S. Bajorunas.

Sekretorius M. Grigaliūnienė, 324 Wharton Street, Philadelphia, Pa.

Amerikos Žinios

Laimėjo \$20,000,000 bylą San Francisco, Cal. Užsitęsusi per 20 metų byla inžinierio George C. Carson su Amerikos vario kompanija už panaudojimą Carsono išrastos ir užpatentuotos mašinos užsibaigė. Sulyg teismo nusprendimo išradėjas Carson gaus iš minėtos kompanijos \$20,000,000 atlyginimo.

Paveikslas, parduotas už \$40,000 New York. Ponia E. D. Libbey iš Toledo nupirko paveikslą kunigaikštės Demidof pieštą mirusio garsaus Amerikos tepliojoaus J. Sargent, už kurį užmokėjo \$40,000. Ponia Libbey padovanojo nupirktą paveikslą Toledo dailos muziejui, atminčiai savo neseniai mirusio vyro.

Teatras be aktorių New York. Tarpe naujais užmanymų turi vietą naujas be aktorių teatras. Vietą išlavintų dailoje aktorių, bus įtaisytos lėlės arba manekienai, kurie su pagalba įvairių elektros prietaisų atliks roles. Įvairios dekoracijos ir šviesos priduos tam nepaprastam reginiui gyvybę. Ateitis parodys kokį pasisekimą ir prasmę turės naujo budo teatras.

Amerikos seimai New York. Suv. Valstijoje yra labai daug įvairių politinių, pramonės, labdarybės, dailos ir pasilinksmimų organizacijų. Tos organizacijos turi savo metinius susirinkimus. Per me-

tus laiko suskaičiuojama į 10,000 įvairių konvencijų. Daugiausia jų atliekama spalį, gegužės ir sausio mėnesiuose.

Laukė pinigų 10 metų Washington. Pašto departamentas paskelbė, kad 100 dolerių siųstų 1925 metais. Rusija atiduota sulyg antrašo. Karo ir revoliucijos laike paštas negalėjo surastų ypatos, vos dabar ant pareikalavimo siuntėjo tas pasisekė padaryt.

Užmušė seserį Brooklyn, N. Y. Sofia Haselch 33 metų mergina užmušė prosu savo seserį Mary. Tas atsitiko, kuomet motinos nebuvo namie. Sukrėžus ji rado Sofia sėdint ant sesers lavono neaiškiai suprantančią kas atsitiko. 1920 m. Sofia buvo nusūstėta ir beprotnami, bet tėvai ir dvi seseris pasiēmė ją namo.

Prima Donna nupuolė nuo scenos New York. Laike repeticijos p. Maria Jeritza priėjo arti scenos krašto ir nupuolė žemyn. Apart išgasties ir susikrėtimo, blogų pasekmių tas neatsargumas nepaliko.

Žemės drebėjimas San Francisco, Cal. Lengvas žemės sukrtėjimas atsitiko mieste San Francisco. Gyventojai užsiēmė savo kasdieniniais reikalais drebėjimo netėmijo.

Nepaliko nė piano Warwick, R. I. Ponia A. A. Auderberg sugrįžus namo, rado vagių išneštus visus baldus ir pianą.

Nepriėmė rezignacijos New York. Rabinas Stephen Wise buvo padavęs rezignaciją nuo užimamos vietos Palestinos fondo pirmininko. Organizacija nepriėmė atsistatydinimo. Rabinas Wise paaiškino, kad niekuomet neragino žyduis sekt Jezaus mokslą ir kad jo kalba apie Jėzų buvo klaidingai suprasta.

Cholera ant Mondoro salos Manila. Cholera atsilankė į Mondoro salą. 9 mirė, 12 naujai apsigusių laike 24 valandų. Medicinos pagelba pasiūsta iš Manilos.

Karo laivo eksplozija San Pedro, Cal. Penki žmonės sužeisti, kuomet sugadyti šuviai eksplozdavo ant karo laivo Oklahoma, laike manevrų prie salos Catalina.

Rado mastodono kaulus Golconda, Ill. Arti dešiniojo krašto upės Ohio, atkasė škeletą mastodono, kurio nugarkaulis yra 17 pėdų ilgio. Manoma, kad milžinas atėjęs atsigert, buvo vandens įtrauktas. Nuo to laiko upė pakeitė savo sriovę. Amerike rasta daug mastodonų kaulų, bet niekuomet toj apielinkėj.

Oro pašto linija Cleveland. Sulyg padarytų su Henry Ford kontraktų Cleveland—Detroit oro pa-

što linija pradės savo darbą 1 vasario. Orlaiviai kiekios kasdiena su greitumu 90 mylių per valandą.

Meksiko tvanas Meksiko. Didelis upių politinis raportuoja iš Centralinės Meksikos. Durango apskrity tvano nunešta 500 namų, taipgi daug žmonių aukų. Apie Nayarit 700 namų suardyta, kurių nuostoliai išneša 3,000,000 piesų. Žemės drebėjimas buvo jau sta Pinotepa Oaxaca valstijoje.

Nenori evoliucijos Wilmore, Ky. Susitvėrė nauja organizacija po vardu, "Fundamentalistų Sandara", su tikslu panaikint Kentucky valstijoje mokymą viešose mokyklose evoliucijos arba gamtos mokslų.

Statys milžinišką orlaivį Detroit. Pirmininkas orlaivių korporacijos Carl F. Fritsche, paskelbė, kad korporacija statys milžinišką orlaivį. Metalo padengtas, jis talpins 5,000,000 kubiskų pėdų gazo, apsaugotas nuo ugnies ir oro atmainų. Orlaivis bus du kart didesnis už suduzusį Shenandoah, kuris talpino 2,148,000 pėdų (kub.) gazo.

Mokslų auka Boston, Mass. Dr. James A. Day vienas iš pirmųjų tyrinėtojų ir vartotojų X spindulių gydime, tapo auka to moksliško išradimo. Šeši metai atgal dr. Day ap-leido X spinduliais savo ranką. Žaizdos negalima buvo išgydyt koliai nenupuovė 3 pirštų. Po tulam laikui laikui žaizdos vėl pasirodė ir platinosi pō ranką, kas privertė paut ranką aukščiau, ir aukščiau. Paskutinėj operacijoj ranka nupiauta iki peties ir vargiai pasiseks užlaikyt gyvybę, nes Dr. Day turi vėžio ligą.

Laivas dega ant jurių Los Angeles. Suv. Valstijoje uostų sargyba praneša apie degimą nežinomo laivo tarp Point Arguello ir San Louis. Iš tolo matyt didelė liepsna, bet pagelbos nuo laivo nieks nesišaukė.

Straiķieriai nusigėrė mirtinai Binghamton, N. Y. Apvaikščiodami naujus metus straiķuojanti mairieriai prisigėrė "munsainės" tiek, kad tris: S. Kurola, L. Milinski ir M. Kionksi numirė, vienas apako ir vienas neteko proto. Visi gyveno Scranton, Pa.

Pasaulio Teismo kova Washington. Tarpe senatorių eina smarki kova apie Suv. Valstijų įstojimą į Pasaulio Teismo Sandarą. Oponentai ketina kovot iki paskutiniam galui.

Kinetis užmuštas San Francisco, Cal. Wong Quong, buvęs pirmininku Tong organizacijos, rastas užmuštas priešais durys jo namų. Policija mano, kad tai priešingos partijos kerštas už nužudymą kelių mėnesiai atgal kiniečio mieste San Jose.

PO MEDŽIU.

Gerbiami broliai ir sesers:

Kiek tik aš gaunu liuso laiko, visada skaitau laikraščius, knygas, kad surašius ką žmonės sako, ką mano, kas naujo pasaulyje yra. Daug įvairių nuomonių pasaulyje yra, daug žmogus pasimokini skaitydama. Labai gaila tų minių; žmonijos, kurios neskaito ir nesuvartoja savo liekamo laiko del patyrimo pasaulio. Tokie žmonės labai greitai tampa aukomis visokių naujų užmanymų, kurios išnaudoja žmogaus silpną protą, pačios pražūsta. Delto naudinga kiekvienam žmogui pasiskaitymai ir permalimas visokių nuomonių.

Andai aš skaitau vienam laikraštyje tokį dalyką, kuris nevisada pasitaiko. Londone (Anglijoje) viena me fabriko darbdavys iškabines spausdintus laiškus, ant kurių surašyta dešimtis patarimų darbininkams, tie patarimai skamba sekantiesiems:

1) — Nemeluok, tas tik gaisina mano laiką ir tavo. Kada nors aš patirsiu teisybę ir tas kada nors išeis ne ant tavo naudos.

2) — Vartok savo darbą, o ne laikrodį. Ilgos dienos darbas, padaro trumpą dieną. Trumpos dienos darbas padaro mano veidą ilgą.

3) — Duok man daugiau per dieną negu aš tikiuosi, o tu gausi nuo manęs daugiau negu tu tikiesi. Aš galiu duoti daugiau tik tuomet, kada tu daugiau man padarai.

4) — Tu pats sau tiek skolingas kiek niekas nuo tavę negali tikėtis. Nesidairyk sau skolų arba išieik iš mano dirbtuvės.

5) — Neištikimas niekad nepasitaiko per klaidą. Geras žmogus taip kaip gera žmona, susitikus su pagunda — niekad jos nemato.

6) — Žiurėk savo užduotes pramonės savo interesų. Netrukus tu pats turėsi didesnius užsiėmimus.

7) — Nedaryk čia to, kas tavo garbę pažemintų. Darbininkas, kuris vogtų del manę jis taipgi vogtų ir nuo manę.

8) — Ne mano reikalas ką tu darai vakarais namie, bet tavo namų veikimas aiškiai atspindi kitą dieną prie darbo, jeigu tu padarysi tik pusę to kas tau priguli, tai tu čia ir busi tik pusę tiek kiek tu tikiesi.

9) — Nepasakok man kas

man patiktu, tik sakyk kas man reikia žinot. Man nereikalingas lekojus, jis reikalingas tik mano pinigams.

10) — Nėpyk, delto, kad aš pykstu. Jeigu aš tau duodu patarimus, tas reikią, kad tu esi vertas užlaikymo. Aš neturiu laiko del piaustymo supuvimų iš obuolio.

Tie dešimt prisakymų nuo darbdavio darbininkui labai daug ką žmogų pamokina. Dabar pas mus įsiponavus labai darbininkiška dvasia, kiekvienas smerkiam darbdavius ir kad geriau pasmerkt, delto yra leidžiami ir laikraščiai, rašomos knygos ir sakomos prakalbos. Vienok gyvenime ne taip yra. Toji dvasia, kuri vis kiršina darbininką prieš darbdavį, ant galo išėina pačiam darbininkui ant ne-naudos. Labai tankiai toki darbininkai nepalaiko savo darbo ir tankiai jiems prisėina but tik antrankiais darbininkais. Yra tokiu darbininkų, kurie bedirbdami pas darbdavį, jį pragyvena ir nekarta po darbdavio mirčiai palieka jo dirbtuvės arba ukės paveldėtojais arba geri kompetitoriai.

Kiti darbininkai, nepalaidydami savo vietos, visada bėdavoja neturį darbo ir

pastoja antrankiais darbininkais — dirba pas darbininką. Taigi mums nereikia apsigaut ir vienpusyste apsimetus daug nustoti pasaulyje.

Tie dešimts darbdavio prisakymų yra labai apmastytai sudėta. Darbininkas jų klausydams pats gali greitai pakilt, pats sau gyvenimą pasilengvinti arba bent savo dvasią taip sustiprinti, kad sunkus gyvenimas atrodytų lengvesniu ir linksmesniu.

Ne vienas beskaitydamas Karolio Markso visuotiną darbininkų emancipaciją, pastumė save tik į didesnį vargą. Nieko už nieką niekas neduos, todėl ką žmogus užsiimi, tai reikia sąžiniškai veikti, nes nesažiniškumas tik pačiam blėdį padaro.

Kur mes nedirbsime, niekas negali tikėtis nuo mus negalimo, bet visada tiki, kad mes padarytume kas mumi pridėra.

Daugelis žmonių darba vietėse nori padaryt daugiau už kitus, dargi pasidarbuodami ir liežiuviai, bet tas negali tikėtis iš to gero, su laiku pats pamatys savo kalte. Pasiskaitant ir pamąstant visokius gyvenimo reikalus, žmogus nebus vienpusis, bet naudingas draugijos narys. Žmogus.

LIETUVIAI AMERIKOJ

PHILADELPHIA, PA.

Patėmijęs Amerikos Lietuvos No. 52 neteisinga aprašymą, paduotą per tula K. D. apie Lietuvos Tautos Katalikų, po vardu Nekalto Prasišėjimo Švenčiausios Panos Marijos parapiją. Aš, kaip šios parapijos sutvėrėjas ir vadovas, matydama darant parapijai moraliską skriaudą, negaliu nutylėti, ir praleist, nepareiškęs teisybės apie dalyką stovį.

Tamsta, K. D. klysti darydama išvedžiojimus kad, mus naujosios parapijos nariai grįžta prie senosios Romos tusto parapijos, jeigu ir sugrįžo nekuri, tai tie ir pas mus nebuvo parapijonais, bet šnipeliai, ar šiaip jau nesusipratę žmoneliai. Kaslink senoje bažnyčioje buvusiu "misijū", kaip tamsta cituoja, kad tulos mano parapijonkos ten buvo išpažinties; jeigu nekuri del žingaidumo ir buvo ten nuėjusios, o jei nekuri ir išpažinties priėjo, mes to savo

žmonėms neginame, nes juk ir ten bažnyčia, bet vienok tas nereikią, kad jei kuris ar kuri nuėjo ten į bažnyčią ar bent išpažinties priėjo, jau ten ir pasiliko. Prie to, jų "misijos" kaip keikunams, jiems patiems ne ant naudos išėjo: nes tuoj, po menamų "misijū" tuli iš jų parapijonai prie mus parapijos atėjo, ir net žymiomis aukomis pasižymėjo, o tula jų, pabažna Anelė, kaip ji pati skundėsi, belankant misijas velnias apsedo, ir vargšė jau net į beprotnamį nuėjo, tai misijū vaisiai...

Reikia paminėt, kad tie keikunai "misionieriai," nesigailėjo nei ant manęs bei ant mano žmonių išliet savo tulžies kartybės; tai doros skelbėjai, tai Kristaus pasekėjai! Ar gi ne gėda ir vardo tokio brangaus kaip misionieriaus nešiot? Toliaus kaip tamsta K. D. sakote, kad iš vėliausių parapijos atskaitų pasirodė, kad parapija netoli nužengus, tamsta pats gali su-

prast, kad per tuos keletą mėnesių, juk nebuvo nė laiko, nė progos, labai toli nužingsniuot. O kiek jai įvairiausių kliučių tenka pergyvent! Gal ir tamsta, K. D. esi vienas iš tų, kurie stovi jai ant kelio, mėgina pakišt jai koją, kad suklydyt? Jeigu ir taip, tai apsirinki, brolau, nes mūsų žmonės yra gerame upe. Ir nors niekur kolektuot del bažnyčios dar nebuvome, vienok išde pinigų jau randasi apie keletą šimtų dolerių, vien tik tai iš liuosanoriai sunestų aukų. Parapijos valdyboje turime dorus, teisingus ir su tikėjimu žmonės; vienu žodžiu, pas mus dalykai stovi kaip tik priešingai tamstos pareiškimui, nes parapija eina aukštyn, o ne žemyn. Ir trumpu laiku manome įsigyt bažnyčia, nes visi parapijonai to geidžia, ir jei tik bus reikalas, daugelis yra pasižadėję duot žymes aukas bei paskolas ant pirmo bažnyčios — šimtais, net ir tukstančiais dolerių, todėl-gi nebus sunkumo įsigyt savo bažnyčią, kuri priklausys patiems žmonėms, o ne kokiam svetimtaučiuvi vskupui.

Todel-gi, broliai lietuviai, stokime visi į vienybę ir imkimes už darbo del Dievo ir Tėvynės.

Kun. X. Žukauskas, Klebonas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Šitame mieste yra pusėtinai burelis lietuvių apsigyvenusių, rokuojama apie tris tukstančiai šeimynų. Čia kaip ir visur yra visokių žmonių: vieni tamsūs, kiti šviesūs, kiti laisvi. Čia iki šioliai buvo viena lietuviška bažnyčia Rymo katalikų, bet kad skolos jos nė kiek nesimazino, pagal parapijonų numanymą, kas nors sėdėjo bažnyčioje su maišu bedugno. Pastarais laikais čia atsibeldė nežinia iš kur kunigas Krikščiuonas ir per savo prakalbas daug stebuklų pripasakojo ir sugundė parapijonus naują parapiją susitvert, kur bažnyčia nebus niekam užrašyta, tik bus savasčia parapijonų ir teisybė gyvuos visose atskaitose. Parapijonų prisirašė apšėčiai. Bažnyčią tuojaus parandavojo ant 903 Scribner Ave. ir antras mėnuo kaip tenai laikomos dievmaldystės per kunigą Krikščiuoną.

Dabar atsitiko, kad vienas iš neprigulmingos parapijos mirė, tai yra Jurgio Paliuoko žmona. Velionės vyras atėjo pas kunigą Krikščiuoną, surengė pakavot su mišiom ir ekzekvijom į laisvas kapines serodos dieną. Tuom pačiu laiku kitos laidotuvės atsitiko R. Katalikų Bažnyčioje. Kunigas Lipkus taipgi rengė savo bažnyčioje laidotuves ant tos pačios dienos. Kadangi tas pats graborius turėjo vieną ir kitą mirusius palaidot ir abudu buvo su mišiom, tai graborius pasakė, kad jis pirma patarnaus R. Katalikų bažnyčioje prieš pietus, o popiet patarnaus nepri-gulmingoje bažnyčioje. Vienok kunigas Krikščiuonas atsakė graboriui, kad taip negalima ir atidėjo laidotuves

viena diena vėliau — ant ketvergo. R. Katalikų parapijos kunigas išgirdęs, kad laidotuvės atidėtos ir jis savo laidotuves atidėjo. Tada kun. Krikščiuonas atšoko dieną atgal ir surengė laidotuves serodoje ir taip tos lenktynės pasibaigė. Dar biskį buvo nesuipratimū su graborium, kuris nenorėjo parupint katalikiškų ženklų prie laidotuvių, bet ir tas ant galo buvo priverstas.

Iš to matoma, kad panašiu varžytinių bus dar nemažai ir su tuom mūsų broliai turės dar nemažai visokių cirkių. Bet visgi gyvumas nors koks bus, šiaip butų surudiję.

BURLINGTON, N. J.

Mūsų lietuvių kolonija nedidelė, bet visi gražiai gyvena, veik visi turi sau nuosavus namus; namai sutaisyti pagal naujausios mados. Apie 50 lietuvių šeimynų čionai gyvena.

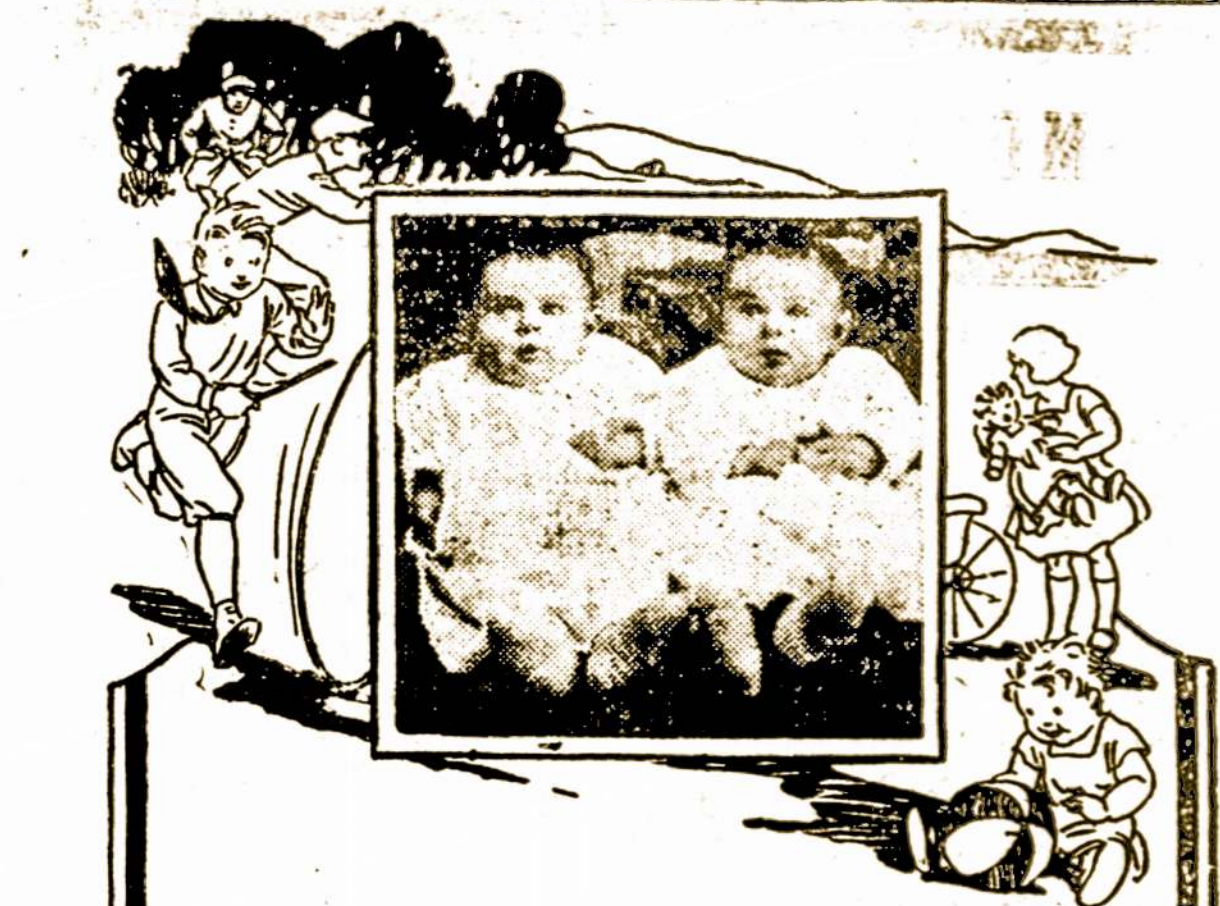
Atėjo kalėdos, linksmos šventės ir kartu atnešė mumi liudnumo. Numirė čia našlė Albina Stoškienė, palikdama keturis vaikučius kuriuos ji mylėjo labiau už savo gyvastį, bet nelaboji mirtis ištraukė ją iš mažučių rankelių ir paliko visus našlaičiais. Vyriausias vaikis turi 16 metų, kiti visi mažesni. Todel visa mūsų maža lietuvių kolonija atjautė ir gailėjosi tos varginos šeimynėlės. Gruodžio 14 dieną buvo gražiai palaidota ant Mistrancijos kapų, Philadelphia, Pa. Tapo palaidota prie savo vyro kapo. Lai bus amžinu atsilisui jiems šios šalies žemelė. Ir tegul bus geros širdies žmonės, kurie auklės ir prižiūrės jų mažus vaikučius.

Čia yra tris didelės dirbtuvės, kuriose po kelis šimtus darbininkų dirba. Dvi geležinės ir viena šilko. Uždarbiai nuo 20 dol. iki 40 dolerių ant savaitės.

Draugijų yra keturios, dvi vyrų ir dvi moterų partijos ir čia yra lietuviai, kurie skiriasi į dvi partijas, bet kaip iš Lietuvos neatkeliauja, tai, draugystės mažėja ir jau žadama iš keturių partijų padaryt tik dvi vieškaitose. Parapijonų prisirašė apšėčiai. Bažnyčią tuojaus parandavojo ant 903 Scribner Ave. ir antras mėnuo kaip tenai laikomos dievmaldystės per kunigą Krikščiuoną.

PHILADELPHIA, PA.

Pradeda didelį darbą Philadelphia lietuvių vienijasi nuveikt prakilū darbą, dalyvaujant Philadelphia "Sesqui-Centennial" arba pusantro šimto metų sukaktuvių visasvietinėje parodoje. Susirinkimai šaukiami tankiai ir dalyvaujantieji matosi pilni upo. Permatoma tame visų vienybė, o vienybėje yra galy-

Štai Linksni Bambino Dvynukai

Negalėjo ramiai išlėsti per 10 mėnesių. Dabar miega ramiai ir auga riebyn. Perskaitykit žemiau pacituotą laišką ir nuspręskit nupirkti bonką Bambino savo kudiškiui be jokio atidėliojimo. Šitas puikus kudiškių vidurių valytojas privalo užimti žymiausių vietą kiekvienoje naminių vaistų šėputėje.

"Gerbiamieji: — Šiuo laišku noriu jums išstarti širdingiausią ačiū už gerus vaistus, kuriuos man prisuntėt. Per 10 mėnesių aš negalėjau ramiai primigti nei vieną naktį ir kaip greitai aplaikiu vaistus, kuriuos man prisuntėt, tuojaus daviau savo kudiškiams ir po to jie užmigo ir ramiai miegojo visą naktį. Aš turiu penkis kudiškius ir mano nelaimė iki šiol nieko nežinoju apie šiuos gerus vaistus, kuriuos yra Bambino. Dar kartą tarū ačiū ir linkū, kad šiuos vaistus naudotų visos motinos. Jie padarė stebuklus mano kudiškiams ir dabar jie auga riebyn." Mrs. W. K., New Britain, Conn.

Pareikalaukit dykai dvidamo Bambino pavyzdžio ir Dr. Richterio Knygos Motinoms. Arba nusipirkitė už 35c bonką Bambino iš savo vaistininke šiandien.

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts., Brooklyn, N. Y.

bė. Velitina, kad tas garbus darbas kuogeriausiai pasisektų ir mūsų Tauta iš to pelnytų sau garbę, kaip mes Amerikos Lietuviai, taip ir Lietuva mūsų Tėvynė.

Paskutiniame laike girdisi pranešimai gauti iš Lietuvos per Lietuvos atstovybę, Washingtone, kuriais esantis komitetas vadovauja ir pilnai pradės darbą vykint, kad atsidarius visasvietinei parodai, lietuviai taipgi turėtų savo skyrių. K. D.

PHILADELPHIA, PA.

Apdraudė darbininkus.

The W. J. McCahan Sugar Refining and Molasses Co., Phila, Pa. apdraudė savo darbininkus su The Metropolitan Life Insurance Co.

Generalis menedžerius p. Thomas J. Kavanagh, dėjo pastangas pakol nepasirupino apie darbininkų geresnį padėjimą. Tas sumanymas labai atatinka darbininkų gerovei. Kada žmogus sveikas ir dirbi, neįjunti centų atidėtų del nelaimingos dienos, kuriuos išrokuos nuo savaitinės mokes ties. Nelaimėi atsitikus arba susirgus, darbininkas jausis labai didelę pagelbą turįs.

Apdraudimas sutaisytas dvejuose skyriuose, darbininkams ir formanams — prižiūrėtojams. Darbininkai moka 35c. savaitėje. Už ką gaus 10 dolerių pašelpos susirgę. Posmertinės gaus 1000 dol. Atsitikime, jeigu darbininkas nustotų kojos arba rankos, 1000 dol. apdraudos išmoka per 20 mėnesių, mokėdami po 51 dol. 4c. kas mėnuo. Žinoma ši apdrauda atsako tik nelaimėi atsitikus pabrūke. Antras skyrius apdraudos del formanų arba darbo prižiūrėtojų, kurių mokes ties mėnesį \$1.20, sirgimo pašelpos nemokama. Posmertinės mokama 2000 dol. Jeigu nustotų rankos arba kojos sužeistam išmoka 2000 dol. per 40 mėnesių po \$52.50 mėnesi. Tik dirbtuvėje sužeidimas nesiskaito prie to.

Atsako tada, jei busi užgautas ne dirbtuvėje arba gatvėje einant, arba važiuojant automobiliu ar traukiniu, ir t.t.

Darbininkai ištiesų gali but dėkingi savo darbdaviumi už tokį aprupinimą jų nelaimėje. Kompanija dargi nereikalauja, kad žmogus eitų per Daktarą egzaminą, kiekvienas kuris dirba, yra rokuojamas sveiku ir nereikalauja Daktarą peržiūrėjimo. Per pasidarbavimą p. T. J. Kavanagh, šios dirbtuvės darbininkai susilaukė sau geros paramos ligoje ir nelaimėje mirties, iš ko jaučiasi labai patenkinti.

K. Dryža.

MASSACHUSETTS STATYBA

Westfield — Statys naują \$100,000 teatrą.

Worcester—Osgood Bradley Co. statys 25 pasažierių plieno vagonus del New York Central gelžke lio. Vagonai kainuos kiekvienas po \$25,000.

Boston—Bandoma išprašyt naują \$5,000,000 pašto namą.

Tatham—Naujas tiltas atidarytas vartojimui.

Revere—Telefonų kompanija tiesia daug požeminių vielų.

New Bedford — Atsidarė nauja įstaiga Kidder Co. Deerfield—Miesto svetainė pertaisyta.

Westfield—Mokyklų Taryba pataria statyt naują augštesnei mokyklai namą. Belchertown — Taiso kelius.

Worcester—Tariasi statyt naują miesto auditoriją.

Holyoke—Viena diena, išduota leidimų statybai, vertės \$23,000.

Holyoke — Perorganizavo Vandens Jėgos Kompaniją su \$1,000,000 kapitalo.

Massachusetts valstija praleido daugiau \$40,000,000 pereinaitis 5 metais—vien mokyklų statybai.

Boston—Miestas įves keliių permainas, kad sunaikintus susikimšimą ant kelių mieste.

MOTERIŲ IDOMUMUI

Pupų sriuba

- 1/2 puoduko pupų
2 riekuti morkvų
3 puodukai šalto vandens
1 riekutė svogūno
1 šaukštukas druskos
1/2 šaukštuko pipirų
2 šaukštai petruškių
1 puodukas pieno

Nuplauk ir mirkyk pupas kelias valandas 1/2 puoduko vandens. Pripilk likusį 1/2 puoduko vandens, ir virink, kol pupos bus minkštos (apie 45 minutes). Pavirinus 20 minučių, pridėk morkvą, svogūną, petruškas, ir pipirukus. Kuomet baigia virt, pertrink per sietuką. Turėtų susidaryt 1 1/2 puoduko košės. Jei ne, papildk vandens, kad tiek sudarius. Pripilk pašildytą pieną. Valgyt tuojaus.

Kopustų kepsnys

- 1 maža kopusto galva
1 šaukštukas druskos
4 riekutės lašinių
1/2 puoduko kapoto kumpio
1/2 žalio pipiro
1 puodukas duonos trupinių
1/2 puoduko tarkuoto surio
1/2 puoduko pieno
1 šaukštai miltų
1 šaukštai sviesto
Pipirų

Padaryk sosą, iš sviesto, miltų, druskos, pipirų ir pieno. Supiaustyk kopustą į ketvirtinius ir virk suriam vandeny aštuonias minutes. Įdėk eilę kopustų į taukuotą indą, apipilk sosu, apibarstyk lašinių smoteliais, kumpiu, suriu, trupiniais, ir žalių pipirų. Atkartok, kol indas bus pilnas. Viršų apibarstyk trupiniais ir suriu. Kepk vidutiniškai pečių, kol paruduos.

Morkvų ir kopustų salatas

- 1/2 puoduko smulkiai kapoto kopusto
1/2 puoduko smulkiai kapotų morkvų
1/2 šaukštuko druskos
Dresingo
Salotų

Sumaišyk kopustus, morkvas, druską ir dresingą. Išdėt ant salotų lapų.

Krienių dresingas

- 1/2 puoduko dresingo (mayonnaise)
1/2 puoduko smetonos (ar išgaruodinto pieno)
3 šaukštai krienių
1/2 šaukštuko druskos
1/2 puoduko maltų riešutų
1 šaukštukas smulkiai kapotų petruškių

Sumaišyk viską iš eilės, gerai. Suplak. Laikyk šaltoj vietoj, kol reiks vartot. Šis dresingas teikia labai nepaprastą, gardų skonį salatom, bei daržovėms ir mėsai.

Pyragaičiai

- 1/4 puoduko sviesto
1/4 puoduko taukų
1 puodukas cukraus
2 kiaušinių tryniai
2 šaukštai pieno
1 1/4 puoduko miltų (pastry flour)
1 šaukštai kepamo pouderio
1/4 šaukštuko sodos
1/4 šaukštuko druskos
1 šaukštukas nutmeg

Trint ir plak sviestą ir taukus, kol pasidarys balti. Pridėk cukrų iš lengvo, ir vėl plak. Pridėk išplaktus trynius, plak, kol bus smetoninė tešla. Išsijok miltus, pauderį, sodą ir druską. Sukombinuok pirmą mišinį, miltus, pieną ir nutmeg, sykiu. Tešla bus kietesnė, negu paprastam pyragui. Palaikyk šaltaj vietoj kelias valandas. Iškočiok ant miltuotos lentos (nevartojant daugiau 3 šaukštų miltų) iki 1/4 colio storumo. Supiaustyk, išdėk ant taukuotos blėtos, paliekant vietas tarp kiekvieno pyragaičio. Kepk karštokam pečių. Prie tešlos, pajvairinimui, galima pridėt 1 puoduką kapotų riešutų ar razinkų. Pyragaičius pagražint saldžiu kremu.

Nervitas kremas

- 3 šaukštai smetonos
Smulkaus cukraus (confectioner's)
1 šaukštai apelsino sulties
1/2 šaukštuko vanilos

Pridėk tiek cukraus prie smetonos, sulčių ir vanilos, kad būtų galima tept ant pyragaičių.

Šokolado kremas

- 1/2 puoduko sviesto
1 1/2 puoduko cukraus (confectioner's)
Smetonos
1 šaukštai kakao
1/2 šaukštuko migdolų esencijos (almond extract)

Išplak sviestą, pridėk cukrų iš lengvo. Paskiau įplak kakao, ir esenciją. Smetoną imaišyk po lašiuok, kol mišinys bus gero tirštumo tepimui ant pyragų.

Karamelės

- 2 puodukai cukraus
2 puodukai sirupo
2 puodukai pieno ar išgaruodinto pieno
5 plytelės šokolado
2 šaukštukai vanilos
1/2 puoduko vandens

Virk viską (išskyrus vanilą) pakol mišinio truputis įpiltas į šaltą vandenį, sukietės. Tuomet dapilt vanilą. Supilk į taukuotas blėtas, ir supiaustyk. Sudaro vieną ir tris ketvirtadalius svaro saldainių.

PRANAŠAVIMAI 1926 METAMS

Pranašavimas ateities yra vienas iš seniausių prietikių. Senovėje tas buvo laikoma didelė pagarboj. Karaliai, faraonai, karvedžiai ir bajorai klausė atspėjimų savo ir savo artimų ateities. Pranašavimais užsiimdinėjo tankiausia kunigai įvairių tikybu, nes su tikybos pagelba jų spėjimai turėjo didesnę svarbą. Apart kunigų, buvo pranašai—burtininkai, kurie, sulyg senovės laikų supratimo, galėjo netiktai atspėt ateitį, bet su

pagelba piktų įėgų įvykdyt išpranašotus atsitikimus. Su apšvieta visi nesuprantami ir stebuklingi dalykai paaiškėjo ir pranašavimais šiais laikais žmonės ne labai idomauja. Kaip kas užsiima del žingeidumo arba praleidimo laiko.

Senovės ir dabartiniai pranašavimai surišti su astrologija. Žvaigždžių ir planetų padėjimas laike žmogaus gimimo buk turi įtekmę ant viso jo amžiaus. Sulyg gimimo dienos astrologai sutaiso horoskopą arba dangaus kortą, padalina ant dvylikos vietų arba mėnesių. Kiekvienas mėnuo turi savo ženklą dangaus žvaigždynuose. Tie ženklai turi savo ypatingą reikšmę ir sulyg jos sprendžiama kas atsitiks. Patėmyta abelnai, kad tokie spėjimai ateities dažnai išsipildo, gal už tai pranašavimai užsilaike net iki šiam laikui.

Pagarsėjusi Washingtono atrologė, ponja Marcia, štai ką pranašauja naujiem 1926 metam:

"Šie metai randasi po i-tekme Scorpion (vėžio). Jo reikšmė yra: 'Daugiau teisybės, mažiau malonės.' 'Nauji metai gimė Svartstyklės žvaigždyne, reiškiančiam teisybę. Ši šalis per iščius metus rupinsis svarstymų įvairių dalykų, daugiausia naminųjų reikalų. Gyventojai reikalaus sumažinimo mokesčių.

"Kongresas kamantinės visuomenės svarbius klausimus kaslink stovio anglių, gumos, avalų, javų, ir t.t.

"Moterys dalyvaus vedime šalies reikalų, kaip katros turės didelį pasisekimą ir įgys garbę.

"Suv. Valstijos pagerins santikius su kitom šalim pramonės tikslu arba per i-tekmę kokios nors vadovaujančios ypatos.

"Laikė bėgančių metu daug bus patyrta apie jures ir iš vandens bus ištraukta pelningi turtai ir nauda.

"Šie metai neapsieis be nepatenkinimo darbo žmonių, ypatingai pavasariui pradėdant, kovo mėnesy.

"Gali ištikt orlaivių kova ar nesupratimas apie orlaivininkystę.

"Ginčai apie šalies blaivybę bus šiais metais smarkesni ir gali kliudyt konstitucijos įstatus.

Tokie ir tam panašūs pranašavimai buvo paskelbti ponios Marcia šiem metam. Perieit 1925 metų, pranašavimai buvo panašūs, bet su kaip kurioms atmainoms, visi išsipildė iki žodžiui, kas suteikė ateities žinovei garbę ir užsitikėjimą.

Poniai Marcia tenka dažnai skaityt ateitį įžymesnių šalies ypatų. Poniai Wilson jį pasakė prieš šešis metus, kad taps prezidento žmona. Prezidento Hardingo žmonai pasakė, kad jos vyras bus išrinktas šalies prezidentu, bet nepabaigs tarnystės, nes tame laike mirs greita ir netikėta mirties dieną ir valandą.

Šis-tas

Pasaka ar teisybė paslydo po Danijos ir Vokietijos laikraščius apie tulą ponį Čaikovski kaip nužudyto caro Nikolajaus dukterį Anastaziją. Anastazija buvo nušauta kartu su visa šeimyna Ekaterinburge 1919 metuose. Kuomet lavonus pakėlė, širdis jos dar plakė. Čaikovskio paslėpta nuo bolševikų ir tapo išgydyta ir nuvežta į Rumuniją, kur Čaikovski ją vedė. Vėliau sugrįžęs į Rusiją Čaikovski buvo bolševikų suimtas ir nužudytas. Našlė dasigavo į Berlyną, kur budama silpnos sveikatos ir dabar tebešty sanatorijoje. Gyvenanti Danijoje caro Nikolajaus motina labai idomauja ponį Čaikovski ir siuntė jai piniginę pagelbą. Kas pažino kunigaikštę Anastaziją, randa minėtos ponios didelį į ją panašumą. Ant kuno ji turi dviejų šuvių ženklus.

Leningrado laikraštis "Krasnaja Gazeta" primena visuomenei nužudyto caro paskutines dienas. Buk rado laiškus rašytus caro į gen. Diedričs buvusį karo ministerį ir vadą prieš bolševikų armijos Sibyre, kuriuos išsižadavo tankančios caro šeimyną mirties. Laiškai parodo pasitarimus apie pabėgimą, kuriš neįvyko ir gal priartine liudną caro šeimynos galą.

Ivairios Amerikos ekspedicijos ištyrimui Saharos tyru, ieško pėdsakų žmonių gyvenimo ir kultūros, nes manoma, kad apie 2,000,000 metų atgal Sahoros smiltynai buvo derlinga žemė ir kad ten buvo "civilizacijos lopsys."

Dvylika Italijos valtinkų (gondolierų) atvyko į New Yorką, iš kur bus nugabenti į Miami, Florida, kaipo valčių (gondolų) ke-ravotojai.

Premieras Mussolini žada į penkis metus laiko padaryt Romą idomiausiu visos Europos miestu. Padidintas, apibudavotas, gerai įtaisytas, galingas, jis atgaus imperatorių laikų garbę nuostabiausio pasaulio miesto.

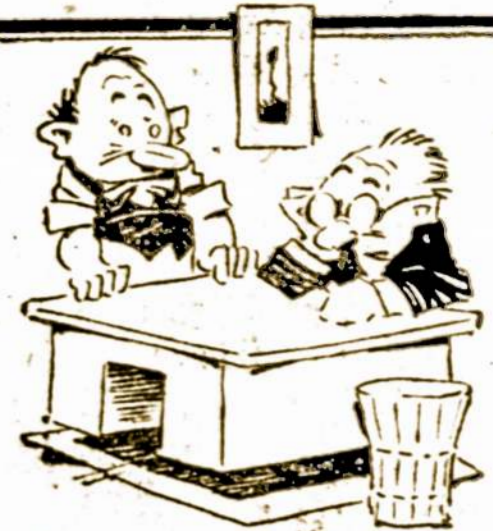
Sulyg naujų patyrimų, žuvis nėra taip naudingas smegenimi maistas kaip buvo iki šiol manyta. Mėsa turi lygų nuosimtį fosforo kaip ir žuvis. Dargi ap-part fosforo smegenų maistui butinai reikalingas yra nitrogenas, potašius ir kiti elementai.

Linčiavimas nemazėja Suv. Valstijose. Perieitais 1925 metais buvo 18 atsitikimų sušaudymų, paskorimų ir sudėginimų juodųjų gyventojų. Pagal valstijų, linčiavimas atsitiko sekančiose: Alabamoj 1. Arkansoj 1. Floridoj 3. Georgija 2. Kentucky 1. Louisianoj 1. Mississipi 6. Missouri 1. Utah 1. Virginiją 1. 1924 metais buvo 16 atsitikimų.

JUOKAI

—Ar tamstos žmona turi drūtą valią?
—Aš nežinau ant kiek druta jos valia, bet kad ji nori daug valios, tai tą aš gerai žinau.

Darbavdis:—Jonai, man sakė kad tu atsineši mūsų vietoj kavos.

Darbininkas:—Ar tai aš kaltas? Ką man įveda ant pietų gaspadinė, tą aš ir atsinešu.

—Kas žin kur jis taip užsi-mastės eina?

—Tai yra namų pardavėjas, jis daug namų turi parduot, bet niekas neperka, o pati apskurdus už nedavimą pragyvenimo.

—Mama, ar gražiai aš atro-dau?

—Vaikel, nežinau, aš nega-liu matyt tave per miltus.

Marė:—Žinai, Katriuk, aš labai navatna sapna sapnavau, rodos nuėjau į dangų ir kaip tik nuėjau, tuojaus Šv. Petras atvedė man gražų jaunikaitį ir sako: "Imk už rankos ir veskis."

Katrė:—O ką tu sakei?
—Aš sakiau, kad aš vyrų ant žemės budama nesivedžiojau.

—O ką šv. Petras sakė?
—Jis sakė: "Taigi už tai tu čia atėjai."

Jis:—Tai šita ponja apsidevė su Europos kunigaikščiu...

Ji:—Taip, ji apsidevė ir atradus, kad jo vardas yra netikras, vėl pasimetė.

Stepuką vardu, Kurs buvo jaunutis, Tik metų penktų. Prieš mirsiant paskirsto Jis savo turtus: Bažnyčiai, vargdieniams Iš jų dalis bus. Didžiausiąją dalį Stepukui mažam, Kurį jis globoti Duod' draugui geram. —Jog prisiekėm, broli, Abudu ant syk' Po mano mirimui Jo tėvu palik. Tu pinigų mano Pas save globok, Kai Stepukas užaugsiąs, Tad jam atiduok.— Jau Stepas našlaitis Atėj' į metus Ir nor' atsimti Jis tėvo turtus. O Protas užgynė Sakydam's tikrai: —Man pinigų Jonas Nedavęs visai. Vargšams ir bažnyčiai Paliko juos jis, O tau nei mažiausia Neskirta dalis. Te elgėtos prašo Iš Dievo dangaus: Tau tėvas neskyrė. Nei grašio smulkaus. Ir vargšas Stepukas Pradėjo maldaut: Norėjo nors pusę Jis turto atgaut. Ir prašė bent penktą Jis dalį paimt, Bet Protas neleido Ir stengė užgint. Norėjo dėšimtą Jis dalį ieškot, Bet Protas jam nieko Nenorėjo duot.

—Jei svetimą turtą Tu nori valdyt, Tad priesaiką einam Koplyčion daryt.— Nuėjo Stepukas Drauge su Protu, O juos žmonių minios Lydėjo kartu. Štai priesaikos kalba Jau Protas žodžius, O žmonės belaukia— Na kas iš to bus? Jis siekia bučiuoti Kryželį tikta, Kaž-kas jį atstumė Nuo kryžiaus piktai. Aukštelininkas griuvo Akyse visų, Sušuko koplyčioj Ne savo balsu: —Ak, gelbėkit mane Mirties valandoj! Kas kreivai prisiekia, Pražus paskandoj. Aš vargšo našlaičio Turtus nusukau: Jo auksą kamaroj Paslėpęs laikau." Tuos žodžius ištaręs Daugiau nekalbėj: Pavirto lavonu— Negyvas gulėj. Visus palytėjo Mirties šurpuliai. Visi išsiskirstė Namuosna tyliai. Nuo to laik' toj vietoj Nakties tylumoj Girdėt, kaip kas šaukia Pagelbos maldoj. Kaž-kas ten dejuoja Visokiais balsais Ir čerškia retežiais Apkaltas sunkiais. Mokolai. 1924 m.

VALGIŲ GAMINIMAS

Vienatinė lietuvių kalboj tokia knyga. Joje rasit visokių receptų, pamokų, patarimų, kaip virt valgius, kept duoną, pyragus, daryt alų, vyną, virt prezervus, kept paukštienę, sutaisyt stalą, patarimai namų ruošoj, ir tt., ir tt. Viso yra arti 400 receptų, patarimų, ir tt. Sulyginant su jos verte, kaina labai pigi—apdaryta \$1.50, neapdaryta \$1.25. Reikalaukite tuojaus.

AMERIKOS LIETUVIS, 14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIS ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS.

ŽYNIUS ARTABANAS

Parašė Henry Van Dyke, vertė Fabija Určiniškė

I-SKAITYTOJUS

Skersai išilgai pereisi Lietuvą ir Amerikos kraštą ieškodamas to žmogaus, kuris nebūtų girdėjęs apie Tris Karalius—tuos tris žynius—išminčius, atkeliavusius Betliejūn pagarbinti pasaulio Išganytoją.

Veltui ieškosi, kiekvienas lietuvis yra girdėjęs apie tai. Tačiau retai kuris girdėjo apie ketvirtąjį žynių, ir-gi regėjusį skaisčiąją Betlejaus žvaigždę ir sekusį ją. Jo vargus ir nelaimes, jo didį troškimą regėti Tiesos Karalių, jo ilgą laukimą išsipildant to noro,—apie tai ir noriu čia jums aprašyti.

Jau kartą pasirodė šis veikalėlis lietuvių kalboje, užvardintas „Artabano Dovanos“, versta iš anglų kalbos p. Busilauš. Vertimas, tačiau labai apribotas, iš originalo, vertėjo pasitenkinta išversti tik kelias svarbesnias mintis. Tas, ir veikalėlio gražumas paskatino mane bandyti antrą vertimą.

ZENKLAS ANT DANGAUS

Laikuose, kuomet Augustas Cezaras valdė daugel viešpatijų, o Erodas, buvo karalium Judijos žemėje, Persijos kalnuose Ekbatano mieste gyveno medijietis žynius Artabanas.

Iš jo namo stovinčio ant aukšto kalno, buvo galima matyti įvairiomis spalvomis dažytas, septyniasias sienas ir bokštus, kurie juosė miestą. Už jų tęsėsi lygūs, derlingi laukai ir aukšti, amžinu sniegu dengti kalnai.

Aplink Artabano namą skleidėsi didelis ir gražus sodas, pilnas įvairių vaismedžių ir gėlių, gū buriai margaspalvių giesnių, ginkū pripildė jį darniai.

Viskas skendė šilto vakaro ukuose. Tik aukštai už medžių viršūnių, vienam kambaryje spindėjo žiburis, ten šeimininkas priiminėjo savo svečius.

Aukšto ugio ir tamsaus veido buvo tai vyras, metų apie kokias keturiasdešimties. Plati, aukšta kaktą ir juodos, didelės akys puošė jo veidą. Iš akių ir lupų matyt buvo, jog tai svajotojaus esama, tačiau visa išvaizda rodė žmogų geležinės valios, neatitraukiantį nuo sau užbrėžto tikslo.

Jo ilgą melsvo šilko rubas, baltas vilnonis apsiautas ir aukšta baltą kepurę rodė jį esant nariu senosios ugnies garbintojui kunigijoms.

—Sveikina, tarė giliu, malonių balsu į besirenkančius svečius. Sveikinu, Abdusai; ramybė lai būna su tavim Rodapai ir Tigranai; ir su tavim, Abgarus, mano tėve.

Svečių buvo devynetas, skyrėsi jie amžiumi, bet labai panašūs savo turtingais daugevarsiu šilko rubais, ir aukso apikaklėmis, kuriomis puošėsi tik Partaniskieji didžiuliai. Taip pat sparnuotas auksinis ratas, išsiūtas ant kiekvieno krutinės, skelbė juos esant Zoroastro pasekėjais.

Visi užėmė savo vietas apie mažą juodą aukurą, ant kurio liepsnojo ugnis. Artabanas, stovėdamas šale aukuro, karts nuo karto užmetinėjo sausų pušių ir kitų kvėpinčių medžių šakalius.

Pradėjus dumams kilti pakilo susirinkusiųjų balsai amžiams senojai Ahura-Mazdos pagarbini mo giesmėje. Su giesmės akordais rytmiškai kilo ugnis pripildydama kambary šviesa.

Nutilo giesmė, jos aidas dar skraidė vėjo dvelkimu aukštame kambaryje, kai Artabanas prabilo: „Šaukia jus čionai, kaip ištikimusi mokinius Zoroastro, kad atnaujins tikybą į Dievą Skaistybės, taip kaip liko atnaujinti ugnis ant šio aukuro.“

„Gerai žinote, jog ne ugnį garbinam, bet Tą, kurio išrinktu zenklu ji yra, kaip tyriaus tarp sutvortojų daiktų. Ir todėl ugnis yra mums zenklu To, kuris yra pasaulio šviesa ir Tiesos Arnetiesą kalbų?“, tarė kreipda-

gali iškilt žvaigždė ar karalius.

—O tečiau—atsakė Artabanas—žydas Danielius, tas sapnų aiškintojas ir karalių patarėjas, labiausiai buvo gerbiamas ir mylimas mūsų galingo valdovo Cyruso. Tikru pranašu ir aiškintoju Visagalio minčių buvo jis mūsų žmonėms. Paklauskyt kit kas jis rašo:—Paėmė Artabanas antrą ritinėlį ir pradėjo skaityt:—

„Zinokit ir supraskit tai, kad nuo išdavimo įsakymo atstatydint Jeruzolimą iki atėjimo prižadėto karaliaus, laikas bus septyni ir šešiasdešimt ir dvi savaitai.“

—Bet mano sunau—tarė abejingai Abgarus—mistiškos tai skaitlinės, ir kas gali rast kaktą išaiškinimui jų reikšmės?

—Buvo tai aprašyta mano mano trimis draugams žyniams, Kasparui, Milkirui ir Baltazarui, atsakė Artabanas.—Kartu perieškojom Chaldeonų raštus ir sudėję metus radome, kad atėjimas šviesos Karaliaus pripuola šmet. Besaugdami žvaigždžių kelius, pasergėjome anksti pavasaryje dvejetainį iš didžiausių žvaigždžių, besartiinančių vienas prie kitos izraelitų zenkle. Taip pat matėm iškilant naują, nepaprasto dydžio ir skaitum žvaigždę, kuri tik vieną vakarą tešvietė. Vėl artinas tos planetos ir šią naktį laikas jų susitikimo.

Mano trys draugai sergisti žyniųoj Septynių Sferų, Borsipoj, o aš gi čionais. Jei naujoji žvaigždė vėl sužibės, jie lauks manęs žyniųoj dešimt dienų, iš ten drauge keliausim į Jeruzolimą pasveikint ir atiduot garbei tam, kuris bus užgimes Izraeliaus Karaliu. Aš tikiu, kad zenklas ant dangaus pasirodys ir todėl viską turiu suruošę kelionei.

—Išpardaviau viską ką tik turėjau ir pirkau tris brangakmenius: safirą, rubiną ir perlą, kad paaukojus juos karaliui. Prašau ir jusų, mano draugai, kartu keliaut, kad sykiu galėtumėm rast ir pagarbint tą nuo amžių pažadėtą.

Taip bekalbėdamas, ištraukė iš už juostos tris didelius brangakmenius, vienas melynas kaip dangaus skliautas, antras raudonesnis už saulėtekio spindulius, trečiasis iš sniegas baltas. Draugai žiūrėjo nustebę, tačiau nepatikėjimo šešėlis iš migla aptraukė jų veidus. Pažvelgė viens į kitą su pasigallėjimu, kai tie ką klauso pasakojimų tuščių, neišsipildomų svajonių.

Pagaliaus Tigranas atsiliopė, —Artabanai, tai tik tuščias sapnas, paeinantis iš per daug aukštų minčių ir ilgų žiūrėjimo į žvaigždes. Geriau būtų praleist tą laiką renkant pinigus naujai ugnies žyničiai, negu vytiės šėšėlio. Nebekils joks Karalius iš išblaškytos Izraeliaus giminės ir jokios pabaigos nebus kovai tarp šviesos ir tamsos. Gi tas, kuris laukia tos kovos pabaigos yra tik šešėlius gaudytojumas.

—Pasilik sveikas! Pakilęs, išdidžiai apleidė kambary. Valandėlę užviespatavo įtempta tylą.

—Aš taip pat negaliu keliaut, prašeko kitas—mano priedermė, kaip karališko izdo sargo riša mane. Bet jei tu turi keliaut, keliauk sveikas! Kiti vėl atsiliopė:—Turiu jauną moterį, negaliu jos palikt nei pasimant taip keiston kelionėn, bet, lai tavo žingsniai buna palaiminti.

—Dar kiti tarė,—Nebetarnauja spēkos kaip seniaus, ir ilgos kelionės nepakelčiau, bet tarp mūsų tėvai atkeliavo į Babilonijos žemę, buvo išminčiai Chaldejoi, nuo kurių pirmieji žyniai išmoko žvaigždžių paslaptis. Tarp tu išmintingiausiųjų buvo Balaamas, sunus Beoro. Paklauskyt kit pranašystės žodžių.

—Iš namų Jokubo iškils žvaigždė ir karalius Izraelių.“ Tigrano lupos pašiepančiai išsikreipė ir tarė su panieka—Babilonija užkariavo Judeją ir Jokubo sunus vergavo mūsų karalium, gis Izraeliaus giminės išblaškytos kai pražuvusios avys kalnuose, o iš likusių ką gyvena Judejoj po romėnų jungu,—negi

dažnai prisieina keliaut vieniem.

Esu persenas išsiroštį į taip ilgą ir pavojingą kelionę, bet mano širdis bus su tavim diena ir naktį, nujausiu aš ir žiniosiu, kada šurasi tą, ką ieškai,—tad keliauk ramybėje.

Nuoširdžiai atsisveikinęs, išėjo senelis.

Paslėpęs brangakmenius ilgai stovėjo Artabanas šalia aukuro paskendęs mintyse. Sunkios ir liūdnos mintys slėgė jį. Gaila jam buvo, kad draugai taip šaltai atšinėję į tokį svarbų dalyką. Tik Agaro žodžiai šiek tiek ramino.

Giliai atsidusęs, atmetė pečius lyg norėdamas atsikratyti nemalonių minčių ir praskleides uždangalą išėjo laukan. Lengvutis vėjelis papūtė nuo Oranteso kalno, kur nekur sučiulbo miegustas paukštėlis. Lig ir lengvas virpėjimas perbėgo per laukus ir miškus apreiškdamas, jog artinas diena.

Toli į rytus, kiek akys matė, tęsėsi lygumos, dabar paskendo ukuose, išrodė lyg milžiniška jurė. Pažvelgė Artabanas ten, kur Zagoro kalnas rėmė savo besartiinančių vienas prie kitos izraelitų zenkle. Taip pat matėm iškilant naują, nepaprasto dydžio ir skaitum žvaigždę, kuri tik vieną vakarą tešvietė. Vėl artinas tos planetos ir šią naktį laikas jų susitikimo.

Mano trys draugai sergisti žyniųoj Septynių Sferų, Borsipoj, o aš gi čionais. Jei naujoji žvaigždė vėl sužibės, jie lauks manęs žyniųoj dešimt dienų, iš ten drauge keliausim į Jeruzolimą pasveikint ir atiduot garbei tam, kuris bus užgimes Izraeliaus Karaliu. Aš tikiu, kad zenklas ant dangaus pasirodys ir todėl viską turiu suruošę kelionei.

Nulenkę galvą Artabanas, rankomis pridengdamas veidą. Šventas ir galingas džiaugsmas pripildė jo širdį. Yra tai ženklas! Karalius ateina ir aš eisiu jį sutikt.

Prie Babilonijos Vandenu

Ištiesą naktį greičiausiai Artabano žirgas, pabalnotas laukė savo pono, neramiai kasdamas žemę. Pirm negu paukščiai atbudo ar miglos pradėjo kilt nuo žemės, jau leidosi Artabanas greitais šuoliais pro Oranto kalno keliu, vedančiu į vakarus.

Ir ištikro jis negali gausiut, jei paskirtam laike nori pasiekt savo draugus, nes kelias tolimas. Tačiau žinojo žirgo iš-tvermę ir nesirupino.

Vėjo greitumu leidosi Nesaeano laukais, kur ganosi greičiausiai arabų veislės žirgu pulkai.

Išsigando žirgai pralekiančio it šmeklos raitelio, sudundėjo šimtai pasagų ir visas pulkas, mėtydami galvas, patraukė į miškus. Perėjo Artabanas derlingus Konkabarou laukus, kur kylančios iš klojimo dulkės it aukso šydu paslėpė milžinišką Astartės žyničią.

Per aukštus kalnus, priklotus amžinu sniegu, per degančių smelių jures, per tamsias girias, kur saulės spinduliai palietė medžių viršunes, ilgaus šešėliais nuklodami žemę, kai Artabanas prijėjo Septynių Sferų žyničią. Skubiai užlipęs į aukščiausią jos bokštą, pažvelgė į vakarus. Kiek akys užmatė, tęsės pelkės ir lygumos, paskendę miege, bet draugų niekur nesimatė.

Pažvelgęs kitan bokšto kraštan, pamatė kruvelę akmenų ir po jų svyniojantį raštą. Pagriebęs greitai perbėgo akimis:—„Jau vidurnaktis praėjo ir ilgiau laukt nebegalim. Sek mus per tyrlaukį.“

Sėdos Artabanas ant akmens, rankomis paremdamas galvą. Gilus nusiminimas apėmė jį—ir kaip-gi galiu pereit tyrlaukį be vandens ir maisto? Turiu grįžt Babilonijon, ten parduot viešpatavo gili tyla, nei mažiausios vėjelio paputimas nepajudino nusvirusių palmų lapus. Į jojus girion, atsargiai pradėjo bėgt žirgas, lyg pasirinkdamas geresnę kelio dalį.

Jau beveik pusę girios perbėgo, kai staigiai ėmė prunkst ir baimingai mėtyties į šalis, pagalogis sustojo visas drebedamas. Silpna žvaigždžių šviesa puolė ant gulinčio skersai kelio žmogaus. Buvo tai vienas iš tu nemalmingų žydu, kurių nemažas

skaičius gyveno Babilonijos priemiesčiuose.

Gulėjo vargšas, nukankintas. Tame krašte siaučiamo maro. Pageltusi oda, išdžiuvusios rankos, ir kaktą apipilta šalto prakaito lašais, rodė, jog mirtis jau netoli. Su pasigallėjimo žvilgsniu Artabanas paleido atšalusią žydo ranką ir jau norėjo atsitraukt, kada sunkus gulinto atdusis sulaukė jį.

Sudrebėjo žynio širdis, ne iš išgascio, bet iš taip nepermatyto atsitikimo, kuris gali ant valandos sutrukdyt jį kelionę.

Kokią-gi teisę turi šis mirštantis žmogus trukdyt jo šventą kelionę? Ką draugai, laukiantieji Borsipe pamanyš apie jį, jei jis nepribus skirtą valandą?

Nukeliaus jie vieni, paliks jį. Bet—jei jis apieis tą vargšą, mirtis neišvengtina, o yra dar viltis sugrąžint jam gyvybę.

Svyravimo ir abejonės kova siautė Artabano širdy. Ar bent valandėlei gali jis nukrypt nuo savo tikslo atlikimui artimo meilės akto? Ar jis gali bent valandėlei sugaišt nuo savo kelionės, nuo sekimo žvaigždės, kad padavus vandens lašą mirštančiam žydu?

Sudrebėjo žynius toj kritiškoje valandoje. Pakėlė akis į dangų, lupos gi šnabzdėjo: Dievė tiesas ir skaistybės, vesk mane tu išminties ir tiesos, kuri tu vienas težinai.

Nurimo sielos audra ir pasilenkė prie sergancio. Lengvai kaip kudiškį paėmė jį ant savo galingų rankų ir nunešė prie netoli esančio upelio. Sumaišęs vandenį su vaistais, kuriuos visada su savim turėjo, suvilgė žydo lopus.

Valanda po valandos slenka, o vis dar Artabanas kovoja su mirties angelu. Tik auštant praėjo krizis ir lognis pravėrė akis.—Kas esi?, užklaus silpnu balsu ir kodėl išgelbėjai mane iš mirties nasru?

—Vadinuos artabanu ir keliauju Jeruzolimam ieškot To, kuris užgimė karalium žydu, atsakė Artabanas.—Ilgiau negaliu užtrukt ir taip jau pavėlavau ir gal neberasiu savo draugų pasikirtoj vietoj. Imkie, štai duona ir vieną ir tuos vaistus, šiek tiek sustiprinęs, lengvai galėsi pasiekt savo viengencius.

Žydas pakėlęs drebančią ranką, tarė: „Lai Dievas Abraomo, Izoko ir Jokubo laimaina tave ir tavo kelionę. Negaliu atmokėt už tavo mielaširdingumą, bet tiek galiau tau pasakyti, kad ne Jeruzolime, bet Betlejuj reikia Mesijaus ieškot. Musų šventose knygose yra parašyta, kad jis gimė Betlejaus mieste, Judijos žemėje.“

Atsisveikinęs su žydu, vėl pasijudino Artabanas kelionėn. Žirgas kiek atsilėjęs leidosi kai briedis per girias ir laukus.

Pirmi saulės spinduliai palietė medžių viršunes, ilgaus šešėliais nuklodami žemę, kai Artabanas prijėjo Septynių Sferų žyničią. Skubiai užlipęs į aukščiausią jos bokštą, pažvelgė į vakarus. Kiek akys užmatė, tęsės pelkės ir lygumos, paskendę miege, bet draugų niekur nesimatė.

Pažvelgęs kitan bokšto kraštan, pamatė kruvelę akmenų ir po jų svyniojantį raštą. Pagriebęs greitai perbėgo akimis:—„Jau vidurnaktis praėjo ir ilgiau laukt nebegalim. Sek mus per tyrlaukį.“

Sėdos Artabanas ant akmens, rankomis paremdamas galvą. Gilus nusiminimas apėmė jį—ir kaip-gi galiu pereit tyrlaukį be vandens ir maisto? Turiu grįžt Babilonijon, ten parduot viešpatavo gili tyla, nei mažiausios vėjelio paputimas nepajudino nusvirusių palmų lapus. Į jojus girion, atsargiai pradėjo bėgt žirgas, lyg pasirinkdamas geresnę kelio dalį.

Jau beveik pusę girios perbėgo, kai staigiai ėmė prunkst ir baimingai mėtyties į šalis, pagalogis sustojo visas drebedamas. Silpna žvaigždžių šviesa puolė ant gulinčio skersai kelio žmogaus. Buvo tai vienas iš tu nemalmingų žydu, kurių nemažas

Del Meilės Kudiuko

Per smėlio tyrlaukus, per nuogus kalnus keliavo Artabanas, kantriai kėsdamas dienos neišlaikomą karštį ir nakties šalčius. Keliavo nesvyruodamas,

neatsitraukdamas nuo savo tikslo, vedamas skaisčiosios žvaigždės į Betleją.

Jau trys dienos praslinko nuo atsilankymo trijų žynių ir suteikimo dovanų Kudičkiliui Jezui, kuomet žynius Artabanas išvargęs ilgoje kelionėje, bet pilnas vilties pribuvo Betlejun.

—Dabar tai tikrai rasiu Jį, tarė sau—nors ir vienas ir vėliau iš savo draugus, nes čia tai vieta, apie kurią pasakojio ištremtasis žydas.

Tuščios miestelio gatvės, niekur nei gyvos dvasios nesimatė—visi pasislėpę nuo dienos kaitros, tik vienoj grūtelėj girdėjosi tykus moteriškes dainavimas.

Įėjo ten Artabanas pasiteiraut apie savo draugų buvimą. Rado jauną moteriškę bemigdant kudičkį. Užklausta, papasakojo apie svetimžemius iš rytų šalies, kurie trys dienos prieš tai atkeliavo, sakydami, jog žvaigždė juos atvedė, ir nuėjo į vietą, kur buvo Juozapas ir Marija iš Nazareto, garbino jos kudičkį, ir suteikė Jam brangias dovanas.

Giliai užsimastęs, klausėsi Artabanas, nežinodamas ką bedaryt. Moteriškė tęsė toliau, —Atėjusiai dingto taip-pat staigiai kaip buvo pasirodė ir po jų iškeliajimo Juozapas paėmęs kudičkį ir jo motiną, tą pačią naktį kažin-kur slapta iškeliauvo. Dauguma spēliujo ar tik ne į Egiptą?.

Bekalbant moteriškei, kudičkas, kurį laikė rankose, ištiesė savo rankutes link Artabano, stverdama sparnuoto auksinio rato, išsiuto ant jo krutinės. Maloniai šveltelėjo didis žvaigždžiunas, švelniai palytėdamas kudičkio veidelį.

—Ar-gi šis negalėtų but pažadėtu karalium?—klausė savęs. —Juk prastensėse bakuzėse yra gimę karaliai ir pasaulio parinktieji. Bet matytis, jog dar nėsu vertas Karaliaus regėt, ir išminties Viešpats nelaimimo mano kelionės. Nėra čia To, Kurio ieškau ir turiu jį sekt Egiptan.

Moteriškė paguldžius užmigusių kudičkį, skubėjo patarnaut taip netikėtam svečiui. Jai bešitrusiant, staigiai pasigirdo gatyvė riksmas ir ginklų skambėnis: —„Gelbėkitės, gelbėkitės, Erodas kareiviai žudo musų kudičkius!“

Išsigandus moteriškė, pagriebė savo miegančią kudičkį ir pasislėpė tamsioje grįčios kertelėje.

Artabanas nei juste nejuto kaip atsidurė prie durių, savo milžiniška stovyla ir plačiais pečiais pripildydama tarpdurį.

Besartiinanti kareiviai su kruvinom rankom ir kardais, kurie liudijo jų stropų pildymą Erodo įsakymo—staptelėjo iš nusistebėjimo, pamatę stovint jiems kelyje iškilnų svetimžemį.

Viršininkas, prasigrūdęs pro savo kareivius, žengė artyn, bet Artabanas stovėjo nesijudindamas. Jo veidas šaltas ir ramus, tik akyse degė koki tai permantų liepsna. Valandžiukę įsmiegęs akis žiūrėjo į viršilą, paskui ramiu balsu tarė:—„Esu vienu viešas šiam name, imkie šį brangakmenį ir palikie mane ramybėje.“

Taip kalbėdamas, ištiesė ranką, kurioj žerėjo rubinas kaip didis kraujo lašas. Viršila kaip gyvas nebuvo matęs tokio gražaus akmens. Kieti godumo broožai išsirėžė aplink jo lopus. Godžiai ištiesė ranką ir paėmė rubiną, sušuko atsigrįžęs į kareivius: —„Nėra čia vaiko, visur tyku. Toliau!“

Atsitolino ginklų skambėjimas, Artabanas sugrįžo grįčion, atkreipdamas skausmu suraukytą veidą į rytų šalį, meldamas: —„Dieve teisingasis, atleisk man. Ne tiesą tariau, kad išgelbėjus kudičkio gyvastį. Nunastojau dvejetainį savo dovanų, išleisdamas žmonėms tą, kas buvo skirta Dievui. Ar busiu kada vertas regėt amžino Karaliaus veidą?“

Bet verkančios moteriškes balsas, drebantis iš džiaugsmo pertraukė jo sunkias mintis: —Delfo, kad susimylėjai ir išgelbėjai gyvastį mano mažutė-

lio, telaimina ir tesergsti tave Viešpats, tenušvinta tau Jo vėdas, ir daveda prie siekiamo tikslo.

Slaptingais Galescio Ir Skausmo Keliais

Ir vėl keliavo žynius Artabanas su sunkia širdimi, bet nepergalima, negestanti vilti švietė jo akyse. Visur ieškojo tiesos karalius tarp skaitlingų gyventojų Naujos Babilonijos, prie tirštai apgyventos upės Nilio krantų, tarp kalinių ir nukamuotų vergų.

Toli ir plačiai ieškojo Artabanas tarp vargingų, ištremtų izraelitų ir tarp skurdžių visų tautų.

Kai kada pasisekdavo surast pėdsakį šeimynos, atkeliavusios iš Betlejaus Egiptan, bet pėdsakius taip nežymius, kad netrukus vėl dingdavo.

Kartą budamas Aleksandrijos mieste užėjo pas savo pažįstamą, seną žydu rabiną.

Senelis pasielkęs ant savo šventųjų knygų, išskaitė jam pranašystę apie atėjimą ir kančią Mesijos.

—Atminkie, mano sunau, tarė senelis—Karalius, kurio tu ieškai, nesiranda tarp tuirtuolių ir jų rumų. Jeigu pasaulio šviesai ir Izraeliaus garbei būtų buvę lemta ateit žemiškoj didybėj, seniai butumem jos sulaukę.

Joks Abraomo sunus nebeperlenks tos galės, ką turėjo Juozapas Egipte, arba išdidios grožės ir puikybės Saliamono, sėdancio tarpe savo liutų Jeruzolime.

Šviesa ir viešpatija, kurios pasaulis laukia, tai ne žemiška, bet šalis tobulos ir nepergalimos meilės.

Nežinau kaip tas viskas įvyks, ir kaip žmonija sutiks Jį, bet tą žinau, kad tie, kurie ieško Jo, lai ieško tarp pavargėlių ir prispaustųjų.

Ir vėl vieta nuo vietos klaidžiojo žynius Artabanas vis klausdamas ir ieškodamas. Ejo per žemes, kur badas ir maras siautė, lankė kalinius ir mirštančius, šelpė pavargėlius.

Skersai, išilgai žinomo pasaulio ejo Artabanas tarp žmonių, kuriuos skurdas ir vargas laikė po savo sunkia letena. Visur ir visiems tiesė pagelbos ranką, ar tai gydymas šligotus, ramindamas belaisvius, ar alkanus penėdamas, o vis ieškojo Karaliaus. Ir taip bėgo metai po metų.

Perlas Didžios Vertės Jau trisdėšimtis trys metai praėjo ir vis dar Artabanas tebeieškojo šviesos Karalių. Jo plaukai kada tamsėni už juodvarnio sparnus, išbalo kaip sniegas, žėrinčios akys aptemo, milžiniška stovyla sulinko, bet širdyje vis liepsnojo negestancios vilties kibirkštis.

Išvargęs ir dulkėtas dar kartą senasis žynius aplankė Jeruzolimą. Ne kartą jau jis buvo šventajam mieste, ieškodamas kalėjimuose ir tamsiose gatyvėse tos Nazaretiečių šeimynos, kuri tiek metų atgal bėgo iš Betlejaus.

Bet dabar lyg kas kukždėjo, kad dar kartą sugrįžus ir pamėginus.

Buvo tai laikas didžiųjų šventųjų, miestas pripildytas ne tik aplinkinės žydu, bet ir sugrįžusių iš tolimesnių kraštų. Tarp žydu maišėsi taip-gi daugelis svetimžemiu.

Keistas koks tai neramumas siautė miniose, visi skubėjo, grudosi prie Damaskos vartų. Artabanas taip-pat įsimašė milion klausdamas priežasties sudėjimo ir kur visi taip skubina. Nustebo užklaustasis ir atsakė:—Argi nežinojai, jog šiandien už miesto, ant Galgotos kalno bus nukryžiuotas Jezus iš Nazareto, kartu su dviem vagimi? Žmonės myli tą Nazaretiečių, nes daug stebuklų ir gero padarė Jis jiems.

Bet kunigija bijosi ir nekenčia Jo už tai, kad Jis vadina save Dievo Sumumi. Tad jie nusprendė, kad Jis turi mirt.

(Tęsa ant 7 pusl.)

(Tęsa nuo 6 pusl.)

Pilotas taip pat siūnėia Jį mirtin, kad Jis vadina save Žydy Karalium.

Kaip keistai tie žodžiai—Žydy Karalius, suskambėjo nuvargusioje Artabano širdyje!

Visą gi amžių vedę jie Jį per jurias-marias, per svetimus kraštus. Atėjo Karalius, bet žmonės paniekino Jį—atstumė. Jis žuva, o gal jau ir miršta?! Ar-gi tai būtų tas pats, kuris užgimė trisdešimt tris metai atgal Betlejuje?

Tas, apie Kurį pranašai rašė ir prieš Kurio gimimą pasirodė skaisčioji žvaigždė?

Vargino tie neatsakyti klausimai seno Žyniaus širdį, bet taria sau pagaliaus: Keistesni yra Dievo keliai, negu mintis žmogaus, ir gal dabar rasiu Karalių, nors ir rankose Jo priešu, bet gal jį laiką pribusiu, pakuot savo vienatinį brangumyną, kurį per tiek metų išlaikiau už Jo gyvastį ir liuosybę.

Kuoskubiansiai nusekė senelis paskui minios, plaukiančios į Galgotą, kada netikėtai užstojo jam kelią būrelis kareivių, velkančių su savim jauną mergaitę. Pamatė ji Artabano aukštą, baltą kepurę ir aukštinį sparnuotą ratą, išsiūtą ant krutinės, išstruko ji iš kareivių rankų ir puolė prie jo, apkabindama kelius.—Pasigailėkie manęs—gelbėkie, vardan aukštybės Dievo! Esi tavo vientautė, mano tėvas—pirklis, pasimirė, ir dabar už jo skolas nori mane parduot vergijon. Gelbėkie nuo likimo baisensio už mirtį!

Sudrebėjo senas Žynius. Ir vėl kaip anuomet palmų girioje, prie Babilionijos vandenu, ir Betlejaus grintelėje, kilo jame vidujinė kova.—Ar atiduot paskutinį savo brangakmenį ar ne?—Jau du kartu dovaną, skirtą Dievui, pavedė žmonijos šelpimui, dabar ir vėl turi spręst:

—Ar tai jo paskutinis ištyrimas, ar pagunda? —Negalėjo žinot: vien aišku buvo, jog tai neisvengtina. Išgelbėdamas tą nelaimingąją, atliktų tikrą meilės artimo aktą ir—pagaliaus—ar-gi meilė nėra sielos šviesa ir gyvenimas?

Išėmė perlą, kuris, rodos, niekad nebuvo toks gražus, niekuomet pirma nesvietė tokia švelnia, skaidria šviesa ir padavė mergaitėi.

—Stai tavo paliuosavimui, mano dukte. Tai paskutinė mano brangenybė, kurią per tiek metų laikiau Karaliui... Matytis nesu vertas ją suteikt jam.

Taip jam bekalbant, juodi debesiai apklojo dangų, paslėpė saulę, šloginanti tamsa viską dengė. Ilgas drebjimas perbėgo žemę, namai pradėjo siubuoti ir griuti, užėsis ir perkuno trenksmai pripildė orą. Viskas maišėsi lyg paskutinio teismo dienoje.

Persigandę kareiviai ir žmonės bėgo kur kas išmanė. Tik Artabanas ir išliuosuota mergaitė stovėjo bejėgiai, prisiglaudę prie vieno muro.

—Ir ko-gi jis turi bijoties? Del ko gyvent?—Išleido paskutinę dovaną, skirtą Karaliui, nustojo vilties bent kada Jį regėt. Tiek metų vargo ir ieškojo, o nerado—matyties nebuvo vertu.

Bet toje mintyje nebuvo desperacijos ar pasidavimo. Žinojo jis, kad diena nuo dienos veikė kaip galėjo, buvo ištikimu tai šviesai, kuri buvo jam suteikta; troško ir ieškojo daugiau, bet jei jos nerado, jei tik nepasisekimai teapvainikavo visą jo amžiaus trisus ir ieškojimą, tai turbūt buvo taip skirta. Nebuvo jo širdyje kartumo nei rugonės, tik gilus, neapsakomas ramumas pripildė ją.

Dar kartą drebulyš perbėgo per žemės veidą ir paliuosuotas akmuo nusirito nuo muro, užgaudamas senelio galvą. Gulėjo jis išbalęs, be kvapo, tik tamsūs kraujo lašai sruveno iš padarytos žaizdos.

Pasilenkė mergaitė, pažiūrėt ar dar gyvas, kai pasigirdo balsas taip švelnus, bet tolimas, labiau panašus į dainos aidą. Pa-

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET

Foreign Language Information Service

Mažulių Vaikų Mokykla

Jauni vaikai, ypatingai, išmoka vartojant jusimus. Idėjos reikalingos suprast knygas, ir idėjos įgytos čiupinėjant daiktus, regėdami ir prašydami paaiškinimų. Pirm negu vaikams pradeda lankyti mokyklas, jau kas minutą nemiegojimo laiko mokinasi. Garsumo mokytojas sakė, jog vaikas išmoka daugiausia per pirmus tris metus savo gyvenimo negu bile kitus tris metus. Ir tas todėl, jog vaikai tada vartoja gamtos išdėstytus budus, kurie per šimtus metų pasekmingai vartoti.

Mažulių vaikų mokykla (Kindergarten) tiki, kad toks mokslas neturi užsibaigt, kuomet vaikas pradeda lankyti mokyklą. Veiklus pirštukai turėtų čiupinėti prieskas, žyrkles, plaktukus ir tt. Kuomet normalus vaikas užklausia ką nors, visuomet jam reikia atsakyti. Žingeidumą reikia maitinti ne marinti. Vaikai mokinasi vaikščioti—vaikščiojant, kalbėti—kalbant, ir todėl sunku suprast, kodėl šnabždėjimas aršiausias griekas mokykloje.

Mažulių vaikų mokykla yra del mažų vaikų; čion vaikams nepermainyti del aukštesnės mokyklos. Mažulių vaikų mokykla tik trepas nuo namų iki mokyklos. Mažulių vaikų mokykla mokina vaikus per darbą ir pasibovininimą svarbus kooperacijos ir susivaldymo pripratimus. Mažų vaikų susinešimas su mažulių vaikų mokyklos mokytoja yra apšvietimo svarbus faktorius. Kuomet vaikas sulaukia kevirtus arba penktus metus, jau laikas susidurt su kitais apart savo šeimos nariais. Mažulių vaikų mokyklos mokytoja, protinga ir meilinga, kaip motinos, tik truputi neypatiškos, nes turi aiškiai vaikui parodyti nevalingą valią, ir pačiu laiku suprast jo ypatiškumą, turi prižiūrėti, jog vaikai įgyja gerus pripratimus nuo pat mažens.

Mažulių vaikų mokykla

žvelgė į šalį ar kas nekalba, tačiau nieko nesimatė.

Sukrutėjo seno žynio lupos, lyg atsakydamos ir nugirstą balsą. Arčiau pasilenkė mergaitė ir užgirdo, kaip mirštąs silpnubalsu kalbėjo:

—Viešpatie, ir kada-gi mačiau Tave alkaną ir papenėjau? Trokštanti pagirdžiau? Kada-gi mačiau Tave našlaičiu ir priglaudžiau? Nuoga ir pridenčiau? Kada tai buvo?

—Trisdešimt tris metus klaidžiojau po svietą, ieškodamas Tave, ir niekad nemačiau, nei kartą negalėja Tau patarnaut. Nutilo senelis, ir vėl pasigirdo tylus balsas: "Ištiesų sakau tau, ką tik padarei menkiausiam iš savo brolių vardan Manęs, padarei Man."

Dangiškas ramumas ir džiaugsmas apšvietė Artabano veidą. Dar vienas gilus atdusis ir užmigo ant amžių.

Pasibaigė ilga Žyniaus Artabano kelionė. Rado taip senai ieškoma Tiesos Karalių, priimtos liko jo dovanos.

Fabija Určiniškė.

pastiprina vaiko fizišką išsiplėtojamą per energiską lauke miklinimą, ar jį dideliu, saulėtus, gerai vėdintus, mokyklos kambarius, kuriuose vaikai turi imti fiziškus ir protiškus mėginimus. Tas laikas yra geriausias susipažinti su vaiko stiprumu ar silpnumu, ir kaip geriausia prašalinti silpnumus.

Mūsų miestuose, kur apsigyvenę ateivių, mažulių vaikų mokyklos neišpasakytai svarbios. Kuomet nedraus svetinus vaikas pradeda lankyti mokyklos pirmą klasią, jis jau randasi svetimoj vietoj kur visi vartoja jam nesuprantamą kalbą, ir kuriuos mokina visai svetimai moteriškė. Ta pradžia yra baisiai sunki, ir jos pasekmės apgailėtinos.

Mažulių vaikų mokyklos veikimo natūrališkumas, vartojami pasibovininimai, kuriuos visų tautų vaikai žino, prašalina svetimumą. Čion svetimai vaikai išsimokina angliškai kalbėti, ir išsimokina skaityt. Tos mokyklos mokytoja ypatiškai užkveičia vaikų motinas lankyti motinų susirinkimus, kurie laikyti mokyklos kambariuose, ir pakviečia motiną ateiti į mokyklą pasižiūrėti. Tos mokyklos darbas yra puikiausias darbas Amerikos vaikams ir stipriausias suriša vaikus su šeimynoms.

Leiskite vaikus lankyti mažulių vaikų mokyklas.

SVEIKATOS PRIETARAI

Nuo pat žmonijos pradžios, buvo nuolatinis stengimas žinot ir mokėt. Medicinoje nekurie atsitikimai ligoje buvo tēmijami, ir dažnai, faktas, kad kas nors atsitikdavo sąryšy su liga, buvo priimtas kaip priežastis arba tos ligos išgydymas. Buvo patēmyta, keliuose beprotystės atsitikimuose, kad ta liga prasidėdavo laike, kuomet įvykdavo nekuri mėnulio atmaina. Tas buvo priimta kaip beprotystės priežastis, ir paskui nelaimingas buvo vadinamas bepročiu. Mokslo informacijoms ir teisybėms besivystant įvairi prietarai ir netikri įtikėjimai išpalengvo nyksta.

Imtų valandas aprašyt daugumą įvairių prietarinių nuomonių apie sveikatą, kurios seniau viešpataudavo. Ir yra viena jų grupė, kurią galima vadinti dideliais prietarais, nes jie yra tikrai blogi, ir įtikėjimas į juos gali padaryti daug bėdies. Yra kita grupė, kurioje randasi mažesni prietarai, nes įtikėjimas į juos kenkia tik žmogaus protui.

Ar esi kada girdėjęs, kad gintarinio šniurelio dėvėjimas apie kaklą, sulaukys nuo kaklo gilės padidinimo? Mes žinome, kad išvengus tokios padėties, valgis turi turėti užtektinai jodinos—ir šniurelis tik pagelbės tuomet, kuomet tas dalykas yra aprupintas. Ar girdėjai kada, kad karštligė

BIJUNĖLIS

KOMEDIJA—DRAMA

Parašė V. Nagornoski

Bijunas

Aukštai kainuoja jūsų prijautimą Tėvynės labui, todėl prižadū Su jums drauge žengti prieš merdimą Tautinės dvasios Lietuvoje, nes Ilgai kentėjom. Ilgai jungą nešėm Lenkijos ponų. Nesipriešinom Lenkystės tvano naikinančioms bangoms Iki pamatėm, kad jau skęstame, Kad jau išplėsta mūsų sauvaldystė, Prosenių kalba yra paniekinta, Ir kaip tauta mes vardo netekom, Nes mus pradėjo kamaš pravardžiuot. Toliaus, nužudžius rėdą ir tikybą, Ir apmarinus tautinius jausmus Bruko mums savą kalbą, budų, dabą Ik išgamystė užnuodijo mus. Taip, klasta, melu, gudria vylugyste Atsiekus sieki, jau pasiiegia Su mumis kaip su niekinga minia, Niekinga—nes ištautėjusi. Pažeminimas toksai yr per saiką, Kolei nesam puolę taip žemai. Turim sukilti teisių reikalauti Ir kaip tauta išvieno kovot... Čia yra raštai į šio krašto valdžią, Kuriuose meldžiam sugražinimo Mūsų bažnyčioj lietuviškų giesmių Ir uždraudimo lenkiškai giedot. Šiuos raštus reikia kiekvienam valstiečiui Paliudyti savo pasirašymu; Idant parodyti, kad šioj apielinkėj Gyventojai yra tikri lietuviai. Kas pirmutinis?...

(Padėda popierą ant stalo)

Raulas

Aš prašau tos garbės.

(Pasiima plunksną ir pasirašo. Staigiai langas tampa išmuštas, kareiviai iškia šautuvus ir mieruoja į susirinkusius; per duris įeina kiti kareiviai ir stoja ant sargybcų, paskui juos Matviejus su ištrauktu kardu ir Vladas).

paėjo nuo pelkių, rynų ir

pervėlu. Kiti prietarai yra įdomūs tuom, kad jie juokingi. Sunku suprast kaip galima tikėt, kad jei nuskusi usus, akys nusilpnės, arba, jei valgys morkas įgysį daug drąsos. Žmogus turi turėti daug tikėjimo, jei gali tikėt, kad nešiodamas maišelį smardžiosios smalos apie kaklą, apsaugos nuo užkrečiamų ligų. Toks manymas gali leist tikėt, kad laikant riestutą kelnų kišeniuje išsaugosi nuo strėndiegio arba turint bulvės akį arba čeverykus turinčius vario vinis sulaukys nuo reumatizmo? Ar galima tikėt, kad pridėjus šliubinį žiedą prie sutinusios akies sugydys akį arba dedant rakta ant nugaros sustabdys bėgantį kraują iš nosies? Taip gi ar ne sunku tikėt, kad pirmutinis lietus gegužės mėnesy išgydys sutinusias akis?

Tokie durni įtikinimai ir prietarai yra palaikai nuo tų laikų, kuomet žmonės tikėdavo raganystėj. Tokios juokingos nuomonės apie sveikatą ir ligas negali išsilaikyti, kuomet viešpatauja moderninė moksliška medicina.

Geriausias patarimas kaip išvengt ir išsigydyt nuo ligos ir palaikyt gerą sveikatą, paeina nuo gero gydytojo. Tai yra jo dalykas žinot apie tai. Jei sergi kreipkis prie jo—nepasitikėk kaimynų patarimams. Paprastai jie verti tiek kiek kainuoja—nieko.

Matviejus
Bukit ant vietos ir pakelkit rankas.
(Paliepiamas išpildytas)

Kiervazas
Kas čia per svečiai?
Matviejus
(Į kareivius)
Krėskit visą namą.

Vladas
Nepražiopsokit peklos įrankių.
(Kareiviai pildo paliepiamą; kaurie eina į kitus kambarius)

Bijunas
Ponas Matviejau, neimk man už blogą, Jei pasiklausiu kokia priežastis Priverčia tamstą ardyt mums ramybę? Kuo prasikaltom? Ko čia ieškote?

Matviejus
Tikėk, nesmagia pildaut priderystę; Bet mums pranešta, kad jus suokalbi Prieš valdžią vedat ir draudžiamus raštus, Bombas ir ginklus čionais slepiate. Jei tas teisybė, tai tamstai patarčiau Neužsiginti, tik prisipažint Prie visos kaltės, išduodami viską: Suokalbininkų vardus ir vietas, Kuriose slepiat daiktus pavojingus Viešai ramybei.

Vladas
Kyotimai vėliau
Gal bus naudingi. Juos reikia supančiot Ir tuoj varyt į kalėjimą.

Matviejus
Paaikškinimai mano priderysčių Nereikalingi.
(Vladas tēmija Raulą, kuris sulankstęs popierą, ant kurios jis pasirašė, bando ją įkišti į kišenį; bet Bijunėlis ją nuo jo atima ir šypsodama paduoda ją Matviejui).

Bijunas
Pervėlu, Raulai. Smarkios Vlado akis Tave pagavo. Mūsų suokalbi Jau nepaslėpsi.

Vladas
Jau prisipažįsta
Prie pusės kaltės. Bet to negana.

Bijunas
Ponas Matviejau, teiksies perskaityti.
(Matviejus paima popierą ir skaito)

Vladas
Greičiau parodyk kur dināmitas! Kur bombos?!

Kiervazas
Po pereklės sparnų

Vladas
Nori gaut žandan?
(Kiervazas atšoka nuo jo. Kareiviai atneša spatą, kirvį ir dalgi, ir meta juos palei Kiervazą. Jis jų klausia)

Kareivis
Ginklus, ponuli. Kitokių neradom.
(Kiervazas glosto kareivio petį)

Vladas
Juk tai ne ginklai, tiktai įrankiai.

Kareivis
Kiervazas
Juk tokiais kariavo
Kit-kart garbingi krakusai.....
(Iškėlęs dalgi)

Vladas
Tylėk!

Matviejus
Jei tiktai tokį suokalbi vedėt, Kai šitas raštas parodo, tai nēr Už ką jus kaltint; atpenč, reik pagirti, Kad savo tiesų reikalaujate.

Vladas
Čia turi buti koks nors prigavimas, Ne viskas aišku. Tie tavo žiopliai Nemoka krėsti.

Matviejus
Gal tamsta bandysi?

Vladas
(Spirdamas į skrynją)
Ką ji talpina? Atrakyk tuojaus!

(Daugiau bus)

VIETOS ŽINIOS

Bendras protestas prieš Vilniaus užgrobimą. Gruodžio 30 d. Klubo kambariuose susirinko atstovai nuo dešimties draugijų...

Spaudos darbas - J. J. Krasinskas

Atstovų susirinkimas. Sausio 13 d., 7:30 vakare, Aušrelės svetainėje bus susirinkimas visų draugijų atstovų galutiniam...

Lietuvių Atstatymo Bendrovės Worcesterio šalininkų susirinkimas atsisuko sausio 15 d., 8 val. vakare...

Koncertas. Šį sekmadienį, sausio 17 d., atsisuko gal paskutinis Miko Petrausko koncertas Worcesterio. Komp. Petrauskas yra visiemis worcesteriečiams žinomas...

Iš T.M.D. 50 kp. veikimo. Am. Lietuvių 52 numeris buvo pranešta, kad T.M.D. 50 kp. Vinco Kudirkos paminėjimo vakaras...

Aido choro vakarienė įvykus peraitą sekmadienį, Lietuvių svetainėje, pavyko. Svečių susirinko į pora šimtų. Aidietės ir šiaip prijaucios Aido chorui...

programo sekė žaismės, ir taip pasilinksminimo vakaras užsiėmė su pilnu pasisekimu kaip vakarienės taip ir dailės atžvilgiu.

Pasiūtusi uošvė. Dzimdži drindži vaidins "Pasiūtusią uošvę" sausio 21 d., 8 val. vakare, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott St.

Atsiimkite laiškus. Amerikos Lietuvių administracijoje senai guli laišku šioms ypatoms: J. Andorac, J. Alluk, K. Aksitin, A. Arlauskas, B. Bendoravičius...

PARSIDUODA 6 tenementų namas (po 3-4 kambarius) ir krautuvė su visais įtaisymais. Kaina \$14,800, sąlygos geros.

PAIESKOMA: 1) Marčiukaišis, Juozas, 1922 metais gyveno Fitchburg, Mass. 2) Misičevičius, Justinas ir Samuilionas...

PAIESKAU pasubrolio Vincento Kristapavičiaus, gyvenusio Elizabeth, N.J. Pasina iš Vanagy kaimo, Gasčionų valsčiu.

PAIESKAU apsigedimui laisvos merginos ar našlės, nesenesnės 40 metų ir turinčios bent kiek turto.

PARSIDUODA čestnut malcos \$9 už kordą; supiaustyti - \$11. Galite pirkt pas J. Dovidonį, 253 Millbury St.

PARSIDUODA mėsos krautuvė, biznis išdirbtas per 9 metus. Biznio daroma apie \$1000 į savaitę. Jei netikit, duodame 2 savaites laiko ar daugiau del patyrimo.

STAR MARKET, Sav. J. Davidonis, 253 Millbury St. Worcester, Mass. SMUKOS LEKCIJOS duodamos serijos vakare ir subotų popiet nuo 12 val.

LIETUVIO BARBERNĖ PANEDĖLY, UTARNINKE, SE-REDOJ ir KETVERGE yra nupigintasi vaikams plaukų kirpimas, tik už 25c.

Naujas Lietuvis Graborius JUOZAS J. DIRSA Geriausiai patarnauju už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jusų draugą arba giminę, kreipkitės prie manęs.

Antanas J. Milleris, Lietuvis Advokatas, 406 Slater Building, Worcester, Mass.

LI PAH-EXPELLERIS Praveja skausmus. Trinkite šį vaistą, kad šis stebėtinas laimetas persisuktų per odą į patį vietą, iš kur patina nemogama.

"Dabar Vėl Smagu Dirbt." Šimtai žmonių gavo pagelbą var-tolami mūsų Naminį Metodą del reumatizmo per pereinus kelius metus.

Pleasant Method Co., Dept. X 2, 3624 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

ANDRESON AND PATTERSON Urminiai parduodami Coca-Cola, Welch's Grape Juice, Hire's Root Beer, Cherry Smash.

WORCESTERIO PENKIŲ CENTŲ BANKA, 316 Main Street. Turtas - \$22,500,000. Idėjimai aina ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS. Kasdien nuo 9 ryto iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val popiet. Subatos vakarais vien tik 4 val popiet.

Kompozitoriaus Miko Petrausko Koncertas atsisuko sekmadienį, sausio 17 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott Street.

ŽODYNĖLIS GERIAUSIA ISMOKSI ANGLISKĄ KALBĄ. Turėdamas kišeninį žodynelį, sutaisyta pagal geriausį kalbamokslinį budą, be kito pagalbos išmoksi skaityti, rašyti ir kalbėti.

M. PALTANAVIČIA, Worcester, Mass., 14 Vernon Street.

NAUJAS VEIKALAS "ALENUTE" TAI YRA 2-jų AKTŲ, 3-jų PAVEIKSLŲ DRAMA, IS REALIO ŠIŲ DIENŲ GYVENIMO.

"Amerikos Lietuvis" KNYGA - KALENDORIUS. Šis kalendorius bus gatavas apie Naujus Metus. Telpa jame daug gerų raštų, ypatingai raštas, paaiškinantis teises, pagal kurias automobilij savininkai gauna laisnius.

"ZMONIJOS ISTORIJA" Tai yra puikiausiai paveikluota, 500 puslapių knyga, pradadanti apskaiti žmonijos gyvenimą ant žemės su pradžia vystymosi iš žemesnių gyvūnų, apsaoko plačiai tai šiose dienose svarbų klausimai, Evoliuciją.

"GALIUNAS" Drama iš Lietuvių pasakijų kovų su žmogėdžiais senovės laikuose. Irgi leidžiama prenumeratos keliu, kaina dabar tik 25 centai. Po išspausdinimo bus 50c. ar 75c.

"Dirvos" Knygynas, 3152 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO.

United States Lines, 75 State St., Boston, Mass., 45 Broadway, New York City.

Geros Žinios del norinčių iškelti iš Lietuvos! Kas turi gimines arba pažįstamus Lietuvoje, kurie prašosi paimti į šią šalį, rašykite pas mus klausdami informacijų.

M. Paltanavičia, 14 VERNON STREET, WORCESTER, MASS.

SKUBEKITE UZSISAKYT savaitinį paveiksluotą, teikiantį įvairiausių žinių ir patarimų, gnančių valstiečių ir visos pažangiosios visuomenės reikalus laikraštį.

"ŠIAULIŲ NAUJIENAS" "ŠIAULIŲ NAUJIENOS" visų mylimas ir daug skaitomas savaitraštis.

"ŠIAULIŲ NAUJIENOS" turi nuolatinius korespondentus Lietuvoje ir užsieny.

"ŠIAULIŲ NAUJIENAS" galima užsisakyti visuose Lietuvos paštuose. Nereikia rašyti jokių perlaidų bei laišku - paštas pats viską surašo ir pinigus priima.

"ŠIAULIŲ NAUJIENAS" kainuoja metams: Lietuvoje 15 litų; užsieny - 30 litų. Pusei metų: Lietuvoje - 7,50 litų; užsieny - 15 litų. 3 mėnesiams: Lietuvoje - 3,50 litų; užsieny - 7,50 litų.

"ŠIAULIŲ NAUJIENOS" šiauliai, Dvaro gatvė 83 Nr. LIETUVA

Pirmas Lietuviškas Graborius. Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius vestuvoms, krikštynoms ir visokioms partijoms.

MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST. Telephone Park 4156

"Amerikos Lietuvis" KNYGA - KALENDORIUS. Šis kalendorius bus gatavas apie Naujus Metus. Telpa jame daug gerų raštų, ypatingai raštas, paaiškinantis teises, pagal kurias automobilij savininkai gauna laisnius.

Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

SADICK HARDWARE AND PAINT CO. 64-72 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS. EST. 1913

BEN. MENDELSON, Advokatas. Ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legalius darbus kaip Amerikoje, taip ir Europoje.

IMPERFECT IN ORIGINAL